

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

dokonanej w dniach 24-25 czerwca 2017 roku na kierunku

Ekonomia

**prowadzonym
na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych
Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie**

Warszawa 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	13
Dobre praktyki	14
Zalecenia	14
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	26
Dobre praktyki	26
Zalecenia	26
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	26
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	35
Dobre praktyki	35
Zalecenia	35
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	43
Dobre praktyki	44
Zalecenia	44
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	45
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	45
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	46
Dobre praktyki	47
Zalecenia	47
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	47
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	47
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	49
Dobre praktyki	50

Zalecenia	50
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	50
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	50
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	54
Dobre praktyki	54
Zalecenia	55
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	55
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	55
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	57
Dobre praktyki	58
Zalecenia	58
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	58
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Bogusław Plawgo – ekspert PKA
2. dr hab. Wiesław Ciechomski – członek PKA
3. mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
4. Wojciech Fiksa – ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Wizytacja na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie na kierunku *ekonomia* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Ostatnia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku 2010 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 225/2011 z dnia 7 kwietnia 2011 roku).

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą w Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny oraz dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, przedstawicielami kół naukowych, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, tj. Zespołem Interesariuszy Zewnętrznych.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	<i>Ekonomia</i>	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I i II stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne / Niestacjonarna	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek	Kierunek <i>ekonomia</i> przyporządkowano do obszaru nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku	dziedzina nauk ekonomicznych i dyscypliny naukowe: - ekonomia (wiodąca) - nauki o zarządzaniu	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Studia I stopnia – 6 semestrów – 180 pkt. ECTS, Studia II stopnia – 4 semestry – 120 pkt. ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	- ekonomia menedżerska, - nieruchomości i inwestycje, - przedsiębiorczość i innowacje, - strategie rozwoju biznesu, - gospodarowanie kapitałem ludzkim (od 2016/2017), - analizy ekonomiczne i finansowe (od 2017/2018), - konsulting w biznesie i sferze publicznej (od 2017/2018),	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat – studia I stopnia Magister – studia II stopnia	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	16 – studia I i II stopnia	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	1298	454
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	1839 – I st. 865 – II st.	1068 – I st. 513 – II st.

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	Wyróżniająca
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 6. Umieźdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	Wyróżniająca

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1

Koncepcja kształcenia na kierunku *ekonomia* jest powiązana z **misją i strategią Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie**. Strategia Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie została zatwierdzona Uchwałą nr R-0121040/2010 z dnia 6 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie na lata 2011-2020. W dokumencie tym została zatwierdzona również misja Uczelni. Strategia Uczelni obejmuje okres od 2011 do 2020 roku. Przewodnią myślą Uczelni jest łacińska sentencja „*Rerum cognoscere causas et valorem*” – poznawać przyczyny i wartości rzeczy. Z myśli tej wynikają zapisy ujęte w misji Uczelni, która zakłada koncentrację wysiłków wokół czterech obszarów kluczowych dla rozwoju Uczelni, tj.:

- prowadzeniu badań naukowych mających na celu poszerzanie wiedzy ekonomiczno-społecznej,
- kształceniu wysoko kwalifikowanych kadr w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych,
- wychowywaniu młodzieży w duchu poszanowania prawa, patriotyzmu, demokracji i odpowiedzialności za losy społeczeństwa i państwa,
- podejmowaniu starań, aby w środowisku uczelnianym panował kult prawdy i sumiennej pracy oraz atmosfera wzajemnej życzliwości.

W strategii Uczelni zachowana jest hierarchia celów - zostały określone cele strategiczne, cele operacyjne oraz działania. Cele poszczególnych poziomów zostały sformułowane dla obszaru działalności dydaktycznej, naukowej oraz w obszarze zarządzania Uczelnią. W związku z planowaną reformą szkolnictwa wyższego strategia UEK została poddana weryfikacji. W tym celu w grudniu 2016 r. powołano, pod kierunkiem Prorektora ds. Organizacji i Rozwoju, Zespół ds. Strategii Uczelni, który na bieżąco śledzi zmiany dotyczące nowych uregulowań prawnych w szkolnictwie wyższym, dokonując diagnozy aktualnych uwarunkowań funkcjonowania UEK oraz planując odpowiednie działania na rzecz doskonalenia strategii.

Strategia na poziomie Wydziału została przyjęta uchwałą Rady Wydziału z dnia 15 kwietnia 2013 r.. Strategia Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych obejmuje lata 2013 – 2020. Misja sformułowana dla Wydziału koncentruje się na analogicznych zagadnieniach jak misja Uniwersytetu, ale podkreśla też pewne aspiracje oraz specyfikę samego Wydziału, m.in.:

- przygotowanie najwyższej klasy specjalistów dla potrzeb regionu i kraju w obszarze nauk ekonomicznych, nauk o zarządzaniu i społecznych, jak też w obszarze interdyscyplinarnych nauk związanych z szeroko rozumianymi stosunkami międzynarodowymi,
- współpraca z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi oraz innymi podmiotami o charakterze gospodarczym, administracyjnym i społecznym,
- wprowadzanie nowatorskich rozwiązań w zakresie podejmowania i realizacji tematów badań naukowych i stosowanych metod badawczych,
- wdrażanie innowacyjnych form i metod kształcenia.

Strategia Wydziału podzielona jest na te same trzy obszary działań (dydaktyka, nauka, zarządzanie) tak jak strategia Uczelni. Strategia na poziomie Wydziału przyjmuje cele strategiczne oraz operacyjne Uniwersytetu, ale sformułowane działania szczegółowe dostosowane są do specyfiki Wydziału. Takie podejście do formułowania celów Wydziału zapewnia zgodność i jednokierunkowość działań Uczelni i Wydziału, ale również pozwala na uszczegółowienie zapisów strategii Uczelni. Strategia Wydziału jest w pełni zgodna ze strategią i misją Uniwersytetu, z jednoczesnym zachowaniem tożsamości i cech specyficznych dla działalności Wydziału. Działania sformułowane przez Wydział są bardzo konkretne, zapewniające realizację celów operacyjnych i strategicznych Wydziału i Uniwersytetu. Przykładowo w obszarze dydaktyki sformułowano 64 działania (m.in. włączenie do planu studiów dla każdego kierunku dwóch przedmiotów prowadzonych w języku obcym, aktualizacja sylabusów co dwa lata, ograniczenie liczebności grup seminaryjnych przygotowujących prace dyplomowe w języku obcym (do 10 osób), rozwój form kształcenia ustawicznego, itd.).

Strategie na obu poziomach nadają wysoką rangę zagadnieniom jakości kształcenia. Pierwszym celem strategicznym Uczelni w obszarze dydaktyki jest podniesienie poziomu jakości kształcenia. Wiele celów operacyjnych nawiązuje bezpośrednio do jakości kształcenia, w tym zapewnienia weryfikacji efektów kształcenia, np. podniesienie wymogów i standaryzacja zasad zaliczania poszczególnych przedmiotów i egzaminu końcowego, zapewnienie wysokiego poziomu jakości praktyk studenckich, doskonalenie systemu studenckich opinii dotyczących jakości kształcenia, również w innych niż dydaktyka obszarach (np. podnoszenie jakości badań naukowych).

Koncepcja kształcenia na kierunku *ekonomia* na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych wpisuje się całkowicie w misję Uczelni i jej strategię oraz stanowi jej operacjonalizację. Cele strategiczne Wydziału, takie jak konsultacje i wymiana doświadczeń z ośrodkami prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, włączanie do planu studiów przedmiotów prowadzonych w języku obcym, stała współpraca z otoczeniem zewnętrznym (pracodawcy, stowarzyszenia, administracja państwowa, itp.) i włączanie do tej współpracy nie tylko pracowników, lecz również studentów, a także organizowanie spotkań promujących osiągnięcia naukowo-badawcze wiążą się z ideą kształcenia na kierunku *ekonomii*, znajdują swój wyraz w obecnym kształcie tego kierunku oraz znajdują bezpośredni wyraz w opisie sylwetki absolwenta na każdym z poziomów nauczania (licencjat i magister) oraz w każdej z istniejących na tym kierunku specjalności. Koncepcja kształcenia zakłada, po wszystkich specjalnościach kierunku absolwent zdobędzie wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające mu na pracę, zarówno jako menedżer, urzędnik, ekspert lub specjalista. W ramach kierunku *ekonomia* Wydział oferuje na studiach I i II stopnia następujące specjalności:

- ekonomia menedżerska,
- nieruchomości i inwestycje,
- przedsiębiorczość i innowacje,
- strategię rozwoju biznesu,
- gospodarowanie kapitałem ludzkim (od roku akademickiego 2016/2017),
- analizy ekonomiczne i finansowe (od roku akademickiego 2017/2018),
- konsulting w biznesie i sferze publicznej (od roku akademickiego 2017/2018),

Przyjęty na WEiSM model studiów na kierunku *ekonomia* (I i II poziom) zakłada osiągnięcie różnorodności programowej również poprzez elastyczny program kształcenia. W ofercie programowej są przedmioty podstawowe oraz dwie grupy przedmiotów specjalnościowych o ograniczonym i swobodnym wyborze (stanowiąc ok. 50% całkowitej

liczby godzin do wyboru). Studenci kierunku mają również duże możliwości swobodnego wyboru spośród przedmiotów prowadzonych w języku angielskim, również w zajęciach prowadzonych przez zagranicznych wykładowców oraz (za zgodą Dziekana i nauczyciela akademickiego) w innych zajęciach prowadzonych na UEK. Ponadto studenci mogą brać udział w wykładach prowadzonych przez praktyków – specjalistów oraz w akademickich programach edukacyjnych i edukacyjno-stażowych. System ten pozwala studentowi w znacznym stopniu na profilowanie studiów w zależności od posiadanych zainteresowań.

Ponadto elastyczności kształcenia sprzyjają różne formy indywidualizacji kształcenia. Oprócz form zapewnionych w Regulaminie studiów (IPS i IPK) Wydział wprowadził innowacyjną formę kształcenia, tj. **Wydziałową Indywidualną Ścieżkę Edukacyjną (WISE)**. Ten sposób kształcenia polega na pracy studenta z opiekunem naukowym (tutorem), tak aby ustalić ścieżkę studiowania najbardziej odpowiadającą indywidualnym zainteresowaniom studenta. W bieżącym roku rozpoczęto prace nad programem nowej specjalności, która ma być prowadzona w języku angielskim.

Cechy wyróżniające ocenianą koncepcję kształcenia:

- **interdyscyplinarny charakter kształcenia**, obejmujący ofertę dydaktyczną oraz badania naukowe z co najmniej dwóch dyscyplin naukowych: ekonomii oraz nauk o zarządzaniu, z uwzględnieniem międzynarodowych aspektów prawnych, społecznych, ekologicznych, finansowych itp. oraz najnowszych osiągnięć naukowych. Takie podejście wspomaga rozwiązania systemowe oraz zdolność analizy i oceny aktualnych wyzwań ekonomicznych i społecznych w ujęciu holistycznym,
- **stosowanie innowacji dydaktycznych**, które obejmują **oryginalne i nowoczesne** problemowe metody dydaktyczne dobierane przy realizacji treści kształcenia (np. różne typy dyskusji dydaktycznej, w tym metaplan; metoda odwróconej klasy; metoda projektu; metoda webquest; gamifikacja), filmy dydaktyczne, narzędzia cyfrowe (np. kahoot, tagxedo, dysk Google), techniki multimedialne (prezi) i narzędzia e-learningowe na platformie Moodle (w tym kursy „blended learning”). Ich wykorzystanie ukierunkowane jest na rozwój zdolności myślenia krytycznego i analitycznego, niezbędnego w skutecznym działaniu w sytuacjach, nowych, zmiennych lub obarczonych ryzykiem,
- możliwość **kształcenia zindywidualizowanego i spersonalizowanego** w ramach **WISE** pod opieką tutorską zgodnie z **systemem tutoriali**, zapoczątkowanym na uniwersytetach **Oxford i Cambridge** i praktykowanym na wiodących uczelniach na świecie. Z formy tej korzysta 33 studentów.
- **praktyczne kształtowanie kompetencji ekonomicznych**, które ma odzwierciedlenie w doborze praktycznych form prowadzenia zajęć (studiów przypadków, projektów, warsztatów, wykładów gościnnych doświadczonych praktyków oraz debat tematycznych), organizowaniu praktyk zawodowych (w tym praktyk zagranicznych w ramach programu Erasmus) oraz uczestnictwie w różnych działaniach doskonalących kompetencje zawodowe przy współudziale praktyków biznesu (np. organizowane przez Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości w Krakowie, AIESEC, Akademię Biznesowe),
- **udział przedstawicieli praktyki** (przedsiębiorstw i instytucji zatrudniających absolwentów kierunku *Ekonomia*, wchodzących w skład Zespołu interesariuszy zewnętrznych) w posiedzeniach Zespołu Programowo-Dydaktycznego w celu opiniowania założeń koncepcji kształcenia i oceny kompetencji zawodowych absolwentów. Dodatkowo nauczyciele akademicki aktywnie prowadzą nieformalną wymianę informacji z przedstawicielami biznesu, np. podczas realizacji swojej działalności badawczej, jak również w ramach procesu dydaktycznego (np. wykłady gościnne, szkolenia, warsztaty, konferencje).

W tworzeniu lub doskonaleniu koncepcji kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni, do których należą: studenci, parlament studencki, koła naukowe i pracownicy naukowo-dydaktyczni. Opinie studentów zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych są

pozyskiwane w każdym semestrze na podstawie ankiet uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz na podstawie wywiadów indywidualnych zainteresowanych pracowników naukowo-dydaktycznych. Wybrane katedry (np. Katedra Mikroekonomii) prowadzą monitoring edukacyjnych oczekiwań studentów. Przy kształtowaniu oraz korygowaniu koncepcji kształcenia ważną rolę odgrywają także przedstawiciele kół naukowych działających przy Katedrach sprawujących merytoryczną opiekę nad kierunkiem i specjalnościami. Pracownicy naukowo-dydaktyczni mają wpływ na kształtowanie i doskonalenie koncepcji kształcenia poprzez uczestnictwo w różnych komisjach, zespołach i innych gremiach o charakterze opiniotwórczo-decyzyjnym. Szczególne znaczenie mają ich doświadczenia związane z realizacją dotychczasowych programów kształcenia i współpracy ze studentami oraz kontakty z absolwentami i pracodawcami.

Wśród interesariuszy zewnętrznych mających wpływ na koncepcję kształcenia na kierunku *ekonomia* należy wymienić absolwentów kierunku, opiekunów praktyk oraz ekspertów biznesu i pracodawców. Pozyskiwane na podstawie badań losów absolwentów informacje oraz opinie opiekunów praktyk i innych podmiotów zatrudniających studentów i absolwentów umożliwiają weryfikowanie i doskonalenie koncepcji kształcenia z punktu widzenia rozwoju kariery zawodowej oraz wspierania studentów w trakcie studiów, jak i po ich zakończeniu. Badania prowadzone są przez Akademickie Centrum Kariery. W 2015 r. został powołany Zespół interesariuszy zewnętrznych ds. analizy, oceny i doskonalenia efektów kształcenia na kierunku Ekonomia, którego członkowie biorą udział w posiedzeniach Kierunkowego Zespołu Programowo-Dydaktycznego

1.2

Zakres badań naukowych realizowanych na kierunku *ekonomia* zawiera się w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinach: ekonomii i nauk o zarządzaniu, co warunkuje ich związek z kierunkowymi efektami kształcenia. Szczegółowy dobór tematów badawczych pozostaje w gestii Katedr, których pracownicy prowadzą zajęcia dydaktyczne na analizowanym kierunku, głównie w zakresie ekonomii i nauk o zarządzaniu, a także dodatkowo z zakresu prawa, filozofii i etyki biznesu.

Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych prowadzi badania naukowe w obszarze nauk społecznych i utrzymuje od lat wysoką pozycję naukową wśród wydziałów uczelni o czym świadczy otrzymana w procesie parametryzacji kategoria I w 2010 roku oraz **kategoria A w 2013 roku**. Główne kierunki badań naukowych obejmują problematykę związaną z oferowanymi specjalnościami w zakresie:

- programowania rozwoju w gospodarce, współpracy gospodarczej przedsiębiorstw, polityki rynku pracy, zachowań gospodarstw domowych na rynku finansowym, bezpośrednich inwestycji zagranicznych, konwergencji gospodarki Polski i krajów UE, ekonomii dobrobytu, sprawiedliwości ekonomicznej, ekonomii behawioralnej, emigracji zarobkowej Polaków do krajów UE (specjalność *ekonomia menadżerska*),
- gospodarowania nieruchomościami, rynku nieruchomości w Polsce na tle krajów wysoko rozwiniętych, metod wyceny nieruchomości, efektywności oraz finansowania projektów rewitalizacyjnych (specjalność *nieruchomości i inwestycje*),
- teorii i praktyki przedsiębiorczości, form, metod i technik wspierania przedsiębiorczości, kształtowania postaw przedsiębiorczych, zarządzania innowacjami, systemów wsparcia przedsiębiorczości i innowacji, problemów wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw, zarządzania małymi i średnimi przedsiębiorstwami oraz przedsiębiorczości międzynarodowej (specjalność *przedsiębiorczość i Innowacje*),
- szeroko rozumianej problematyki procesów przemian społeczno-gospodarczych oraz kierunków i priorytetów polityki rozwoju (np. nowej koncepcji „inteligentnych

specjalizacji” - *smart specialization*) w Unii Europejskiej (specjalność *strategie rozwoju społeczno-ekonomicznego*),

- zarządzania i rozwoju organizacji, analiz sektorowych, konkurencyjności przedsiębiorstw, systemów zarządzania w ujęciu holistycznym, transferu wiedzy w przedsiębiorstwach, zarządzania projektami (specjalność *strategie rozwoju biznesu*),
- problematyki związanej z gospodarowaniem i zarządzaniem kapitałem ludzkim na poziomie jednostki, organizacji i gospodarki w ujęciu strategicznym i międzynarodowym (np. zarządzanie karierą zawodową, technologie informatyczne w zarządzaniu zasobami ludzkimi, zarządzanie efektywnością pracy, pomiar kapitału ludzkiego, zarządzanie talentami) (specjalność *zarządzanie i doradztwo personalne*),
- głównych zjawisk makroekonomicznych, do których należą: wzrost gospodarczy, wahania koniunkturalne, bezrobocie, inflacja, inwestycje, rynek finansowy, polityka fiskalna, polityka społeczna, zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy, polityka ekologiczna i klimatyczna,
- rozwoju polskiej i powszechnej myśli ekonomicznej, a szczególnie koncepcji zawodności rynku w perspektywie neoklasycznych kryteriów efektywności, koncepcji społecznej gospodarki rynkowej, a także badań z zakresu metodologii ekonomii.

Szczegółowy zakres tematyczny badań naukowych prowadzonych przez poszczególne katedry wraz z przykładowymi tematami badawczymi z ostatnich 5 lat, publikacjami dokumentującymi wyniki badań w formie monografii, organizowanymi konferencjami, grantami, nagrodami, awansami naukowymi, informacjami o współpracy z instytucjami w kraju i zagranicą, wykonanymi ekspertyzami został szeroko przedstawiony w Raporcie Samooceny. **Do najważniejszych osiągnięć naukowych Wydziału EiSM z ostatnich 5 lat** związanych z działalnością badawczą należą m.in.:

- realizacja międzynarodowego projektu badawczego pt. „*Strategic Transitions of Youth Labour in Europe – STYLE*” w ramach 7 Programu Ramowego,
- realizacja grantu finansowanego przez Komisję Europejską pt. *Jean Monnet: Macro- and Microeconomic Dimensions of Europeanisation* (MAMDE),
- zorganizowanie 13th IHRM Conference: [*Uncertainty in a Flattening World: Challenges for IHRM*](#), jednej z **najważniejszych globalnych konferencji naukowych** w dziedzinie międzynarodowego zarządzania zasobami ludzkimi, w której uczestniczyło **160 delegatów z 33 krajów**.
- zorganizowanie 8th International Conference ENTRE: [*Entrepreneurship and Beyond dedicated to Advancing Research in Entrepreneurship in the Global Context*](#),

Wyniki prowadzonych badań są systematycznie **wykorzystywane w realizacji i doskonaleniu programu kształcenia**. Efekty realizowanych projektów badawczych poszerzają zakres treści kształcenia, umożliwiają weryfikację zakładanych efektów kształcenia, wpływają na wzrost atrakcyjności zajęć i motywacji studentów do aktywnego uczestnictwa w badaniach. Znajduje to odzwierciedlenie w kartach przedmiotu i umożliwia wdrażane nowych metod do procesu dydaktycznego (np. przy realizacji prac dyplomowych). **Wyniki badań naukowych** realizowane w poszczególnych katedrach, **będące także efektem międzynarodowej i krajowej współpracy naukowej** poszerzają zakres kwalifikacji pracowników biorących udział w procesie kształcenia.

Ważny dla procesu kształcenia jest **udział studentów w badaniach naukowych i konferencjach**, który jest uzależniony od aktywności naukowo-badawczej poszczególnych katedr oraz realizowanej przez nie współpracy krajowej i międzynarodowej. Studenci kierunku *ekonomia* mogą uzyskać **przygotowanie do prowadzenia badań (I stopień studiów) lub zdobywać kompetencje badawcze (II stopień studiów)** poprzez włączanie ich w realizację badań prowadzonych przez katedry oraz udział w upowszechnianiu wyników badań na

konferencjach naukowych, organizowanych przez poszczególne Katedry, publikację artykułów i monografii (np. udział w badaniach Katedry Ekonomiki Nieruchomości i Procesu Inwestycyjnego oraz w badaniach Katedry Makroekonomii znalazł odzwierciedlenie w publikacjach studentów). Studenci mają również możliwość zdobywania kompetencji badawczych poprzez realizację **projektów badawczych w ramach kół naukowych**, funkcjonujących przy katedrach (np. [Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Innowacji](#)). Także w ramach [Wydziałowej Indywidualnej Ścieżki Edukacyjnej](#) (WISE) studenci rozwijają swoje kompetencje badawcze dzięki projektom zespołowym realizowanym w każdym semestrze.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych są finansowane głównie z dotacji MNiSW na badania statutowe, grantów NCN oraz ze środków pozyskiwanych z projektów zamawianych i współpracy z otoczeniem gospodarczym.

1.3.

Zestawy kierunkowych efektów kształcenia zostały zatwierdzone dla kierunku *ekonomia* zarówno dla studiów I stopnia jak i dla studiów II stopnia. Uchwałą Senatu UEK nr 9/2012. Uczelnia przypisuje kierunkowe efekty kształcenia do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych oraz dyscyplin naukowych: ekonomii (jako dyscypliny wiodącej) oraz dyscypliny nauk o zarządzaniu. Kierunkowe efekty kształcenia pogrupowano w trzy kategorie. Na studiach I stopnia przyjęto w zakresie wiedzy – 15 efektów kształcenia; umiejętności – 19; kompetencji społecznych – 17. Na studiach II stopnia przyjęto w zakresie wiedzy - 17 efektów kształcenia; umiejętności – 19; kompetencji społecznych – 17. Kierunkowe efekty kształcenia prawidłowo odniesiono do obszarowych efektów kształcenia dla nauk społecznych przypisanych dla studiów o profilu ogólnoakademickim odpowiednio do efektów charakterystycznych dla I stopnia jak i II stopnia studiów. Przy przypisywaniu efektów kierunkowych do efektów obszarowych wykorzystano praktycznie wszystkie efekty obszarowe. Spójność efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku z efektami kształcenia dla obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do których kierunek ten został przyporządkowany nie budzi wątpliwości. Kierunek właściwie przypisano do dziedziny nauk ekonomicznych i dyscypliny ekonomia jako wiodącej oraz do dyscypliny nauki o zarządzaniu.

W ramach poszczególnych modułów kształcenia w kartach przedmiotów sformułowano szczegółowe efekty kształcenia. Wskazano również na ich powiązania z kierunkowymi efektami kształcenia. Karty przedmiotów zawierają również tak zwaną „macierz realizacji przedmiotu”, która obok powiązań pomiędzy kierunkowymi i przedmiotowymi efektami kształcenia wskazuje na odniesienia szczegółowych efektów kształcenia do treści kształcenia oraz stosowanych narzędzi dydaktycznych i sposobów oceny. Uczelnia opracowała również tak zwane „matryce realizacji efektów kształcenia” w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla studiów I i II stopnia, które pokazują sposób rozwinięcia kierunkowych efektów kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów/modułów zajęć.

Powiązania kierunkowych efektów kształcenia ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych modułów zajęć są bardzo przejrzysto zaprezentowane, a ich analiza wskazuje na spójność szczegółowych efektów kształcenia z efektami kierunkowymi dla ocenianego kierunku *ekonomia*.

Kierunkowe efekty kształcenia tworzą właściwe ramy do przygotowania studentów do prowadzenia działalności badawczej. W szczególności dla studiów pierwszego stopnia uwzględniają one przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych poprzez ogólne przygotowania do prowadzenia badań, w tym wykonywania prostych zadań badawczych, logicznego formułowania wniosków. Można tu przywołać przykładowo kierunkowy efekt kształcenia EK_W06 zna metody i narzędzia pozyskiwania danych, właściwe dla nauk

ekonomicznych, pozwalające opisywać organizacje gospodarcze i publiczne, procesy w nich zachodzące i relacje między nimi czy efekt EK_U04 potrafi diagnozować i prognozować procesy i zjawiska gospodarcze z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi nauk ekonomicznych. Istotne znaczenie w zakresie przygotowania do działalności badawczej posiada także edukacja językowa, w ramach której student ma posługiwać się dwoma językami obcymi na poziomach A2-C1+ i A1-C1.

Można ocenić, iż kierunkowe efekty kształcenia dla studiów I stopnia obejmują wystarczającą wiedzę i kształtowanie umiejętności przygotowujących do prowadzenia działalności badawczej w zakresie obszaru nauk społecznych dziedzinie nauk ekonomicznych i w dyscyplinie ekonomia.

W odniesieniu do studiów II stopnia można potwierdzić, iż kierunkowe efekty kształcenia tworzą właściwe ramy do przekazania pogłębionej wiedzy oraz kształtowania umiejętności badawczych niezbędnych w działalności badawczej w zakresie obszaru nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. Kierunkowe efekty kształcenia przewidują przekazanie pogłębionej wiedzy w zakresie pozyskiwania danych społeczno-gospodarczych, umiejętności w zakresie prognozowania oraz stosowania narzędzi analizy zjawisk społeczno-gospodarczych. Przykładowo można wskazać efekt kierunkowy EK_W13 ma zaawansowaną wiedzę z zakresu badania zjawisk i procesów ekonomicznych metodami jakościowymi i ilościowymi czy efekt EK_U04 potrafi modelować i prognozować złożone procesy ekonomiczne z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi z dziedziny nauk ekonomicznych.

Można potwierdzić, iż w zbiorze efektów kształcenia dla ocenianego kierunku uwzględniono efekty związane z przygotowaniem do prowadzenia badań dla studiów I stopnia oraz pogłębioną wiedzę, umiejętnościami badawczymi oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej dla studiów II stopnia w zakresie dyscypliny ekonomia do której jako dyscypliny wiodącej przyporządkowano kierunek.

Kierunkowe efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób jasny i są zrozumiałe, zarówno dla studentów, jak i pracodawców. Do sformułowania efektów kształcenia zastosowano terminologię odpowiadającą dziedzinom i dyscyplinom nauki właściwym dla ocenianego kierunku studiów.

Właściwa konstrukcja zarówno kierunkowych jak i szczegółowych efektów kształcenia oraz powiązań pomiędzy nimi sprawia, iż istnieje realna możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Wskazanie form weryfikacji poszczególnych szczegółowych efektów kształcenia w kartach przedmiotów zapewnia, iż występuje możliwość sprawdzenia stopnia osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów. Temu ostatniemu sprzyja również uwzględnienie w kartach przedmiotów szczegółowych kryteriów oceny przedmiotowych efektów kształcenia.

W zbiorze efektów kształcenia na studiach pierwszego stopnia jak i studiach drugiego stopnia zarówno w odniesieniu do studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych uwzględniono efekty kształcenia w zakresie języka obcego.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku *ekonomia* jest wynikiem wieloletniej tradycji Wydziału w prowadzeniu badań i dydaktyki w tym zakresie. Przyjęta koncepcja kształcenia przez Wydział na ocenianym kierunku jest w pełni zgodna z misją i celami strategicznymi Wydziału i Uczelni. Oferta studiów na kierunku jest bardzo różnorodna, obejmuje kształcenia na I i II stopniu, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Udział interesariuszy wewnętrznych w opracowanie koncepcji kształcenia jest znaczący, ze względu na dobrze rozwiniętą strukturę organizacyjną systemu zapewnienia jakości na Wydziale. Poszczególne podmioty są reprezentowane przez wszystkie grupy zawodowe Wydziału, co sprzyja

zaangażowaniu w opracowanie koncepcji kształcenia. Od 2015 r. przy Wydziale funkcjonuje zespół interesariuszy zewnętrznych, który stanowi gremium doradcze dla władz Wydziału, m.in. w zakresie konsultowania koncepcji i efektów kształcenia.

Pracownicy realizujący zajęcia na ocenianym kierunku prowadzą bardzo intensywne i szerokie badania naukowe tworząc możliwości rozwoju naukowego najzdolniejszych studentów. Realizowane badania naukowe wzbogacają warsztat dydaktyczny pracowników kierunku co z kolei podnosi efektywność procesu dydaktycznego poprzez ofertę zajęć do wyboru, ofertę przedmiotów prowadzonych w języku obcym, tematykę seminariów dyplomowych i magisterskich oraz zakres badawczy działających Kół Naukowych tematycznie związanych z kierunkiem. Studenci publikują prace naukowe. Badania naukowe prowadzone przez Wydział w zakresie obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów są wykorzystywane w procesie kształcenia i wpływają w pełni na proces dydaktyczny, a Uczelnia również w pełni stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Kierunkowe efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób jasny i są zrozumiałe, zarówno dla studentów, jak i pracodawców. Do sformułowania efektów kształcenia zastosowano terminologię odpowiadającą dziedzinom i dyscyplinom nauki właściwym dla ocenianego kierunku studiów.

Dobre praktyki

Szeroki udział studentów w prowadzonych badaniach naukowych, który przejawia się w różnorodnych formach (koła naukowe, WISE).

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Plan studiów pierwszego stopnia ma konstrukcję opartą na wyodrębnionych przedmiotach skoncentrowanych w grupy: przedmiotów kierunkowych i ogólnych (w tym języki obce), grupę przedmiotów specjalnościowych, grupę przedmiotów specjalnościowych do wyboru i semina.ria.

W ramach studiów I stopnia plan studiów obejmuje następujące specjalności:

- analizy ekonomiczne i finansowe (nowa specjalność od roku akademickiego 2017/2018),
- ekonomia menedżerska,
- konsulting w biznesie i sferze publicznej (nowa specjalność od roku akademickiego 2017/2018),
- nieruchomości i inwestycje,
- przedsiębiorczość i innowacje,
- strategie rozwoju biznesu,

- strategię rozwoju społeczno-ekonomicznego (oferowane do roku akademickiego 2016/2017),
- zarządzanie i doradztwo personalne (oferowane do roku akademickiego 2015/2016).

Zgodnie z Uchwałą Senatu UEK nr 45/2011 łączna liczba godzin dydaktycznych na Uczelni na studiach stacjonarnych I stopnia wynosi co najmniej 1800, a na studiach stacjonarnych II stopnia co najmniej 800. Wymiar ten może być zwiększony o nie więcej niż 5-10%. W ramach studiów niestacjonarnych I i II stopnia realizowany jest plan studiów stanowiący 60% liczby godzin realizowanych na studiach stacjonarnych. Plany studiów obowiązujące na studiach niestacjonarnych są zgodne z obowiązującymi planami na studiach stacjonarnych (poza zajęciami z wychowania fizycznego). W odniesieniu do ocenianego kierunku dla poszczególnych specjalności w ramach studiów stacjonarnych liczba godzin nieznacznie się różni i mieści się w przedziale 1839-1989 godzin. Na ocenianym kierunku studiów prowadzonym w formie studiów stacjonarnych poszczególne przedmioty realizowane są w wymiarze 15, 30, 45 i 60 godzin. Moduł specjalności obejmuje 570 godzin. Seminarium licencjackie realizowane jest przez trzy semestry w łącznym wymiarze 60 godzin. W programie przewidziana jest ponadto praktyka zawodowa w wymiarze 120 godzin. Przewidziana jest nauka dwóch języków obcych prowadzona jest przez cztery semestry, od pierwszego do czwartego semestru studiów, w łącznym wymiarze 270 godzin (po 135 godzin na język). W semestrach pierwszym, drugim i trzecim realizowana jest większość przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Zachowane jest właściwe następstwo poszczególnych przedmiotów. Przedmioty specjalnościowe realizowane są w semestrze piątym i szóstym. Praktyka zawodowa odbywana się w semestrze piątym. Seminarium licencjackie trwa przez trzy ostatnie semestry. Przyjęte w planie studiów wymiary godzin dla poszczególnych przedmiotów oraz modułów pozwalają na realizację założonych celów kształcenia. Sekwencja zajęć jest prawidłowa.

W ramach studiów niestacjonarnych I stopnia dla poszczególnych specjalności analizowanego kierunku liczba godzin waha się w granicach 1068-1158 godzin. Na ocenianym kierunku studiów prowadzonym w formie studiów niestacjonarnych poszczególne przedmioty realizowane są najczęściej w wymiarze 18, 27, 36 godzin. Moduł specjalności obejmuje około 340 godzin (w zależności od specjalności). Seminarium licencjackie realizowane jest przez trzy semestry w łącznym wymiarze 36 godzin. W programie przewidziana jest ponadto praktyka zawodowa w wymiarze 120 godzin. Przewidziana nauka języka obcego prowadzona jest przez pięć semestrów, od pierwszego do piątego semestru studiów, w łącznym wymiarze 150 godzin. W semestrach pierwszym, drugim i trzecim realizowana jest większość przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Zachowane jest właściwe następstwo poszczególnych przedmiotów. Przedmioty specjalnościowe realizowane są w semestrze piątym i szóstym. Praktyka zawodowa odbywana się w semestrze piątym. Seminarium licencjackie trwa przez trzy ostatnie semestry. Przyjęte w planie studiów wymiary godzin dla poszczególnych przedmiotów oraz modułów pozwalają na realizację założonych celów kształcenia. Sekwencja zajęć jest prawidłowa.

Plan Studiów II stopnia także ma konstrukcję opartą na wyodrębnionych przedmiotach skoncentrowanych w grupy: przedmiotów kierunkowych i ogólnych (w tym języki obce), grupę przedmiotów specjalnościowych, grupę przedmiotów specjalnościowych do wyboru i semina. W ramach II stopnia studiów student ma do wyboru następujące specjalności:

- analizy ekonomiczne i finansowe (nowa specjalność od roku akademickiego 2017/2018),
- ekonomia menedżerska,
- gospodarowanie kapitałem ludzkim (nowa specjalność od roku akademickiego 2016/2017),
- konsulting w biznesie i sferze publicznej (nowa specjalność od roku akademickiego 2017/2018),
- nieruchomości i inwestycje,

- przedsiębiorczość i innowacje,
- strategię rozwoju biznesu,
- strategię rozwoju społeczno-ekonomicznego (oferowane do roku akademickiego 2016/2017),
- zarządzanie i doradztwo personalne (oferowane do roku akademickiego 2015/2016).

W zależności od specjalności zgodnie z planem studiów studia stacjonarne II stopnia obejmują około 865-985 godzin zajęć dydaktycznych. Na ocenianym kierunku studiów prowadzonym w formie studiów stacjonarnych poszczególne przedmioty realizowane są najczęściej w wymiarze 30 i 60 godzin. Moduł specjalności obejmuje 240 godzin. Seminarium magisterskie realizowane jest przez dwa semestry w łącznym wymiarze 60 godzin. Przewidziana jest nauka języka obcego przez dwa semestry, od pierwszego do drugiego semestru studiów, w łącznym wymiarze 60 godzin. W semestrach pierwszym, drugim realizowana jest większość przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Zachowane jest właściwe następstwo poszczególnych przedmiotów. Przedmioty specjalnościowe realizowane są w semestrze trzecim i czwartym. Przyjęte w planie studiów wymiary godzin dla poszczególnych przedmiotów oraz modułów pozwalają na realizację założonych celów kształcenia. Sekwencja zajęć jest prawidłowa.

W ramach studiów niestacjonarnych II stopnia dla poszczególnych specjalności analizowanego kierunku liczba godzin wynosi w granicach 513-585 godzin, w zależności od specjalności. Na ocenianym kierunku studiów prowadzonym w formie studiów niestacjonarnych poszczególne przedmioty realizowane są najczęściej w wymiarze 18, 27, 36 godzin. Moduł specjalności obejmuje około 144 godzin (w zależności od specjalności) godzin. Seminarium magisterskie realizowane jest przez dwa semestry w łącznym wymiarze 36 godzin. Przewidziana nauka języka obcego prowadzona jest przez dwa semestry od pierwszego do drugiego semestru studiów, w łącznym wymiarze 36 godzin. W semestrach pierwszym i drugim realizowana jest większość przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Zachowane jest właściwe następstwo poszczególnych przedmiotów. Przedmioty specjalnościowe realizowane są w semestrze trzecim i czwartym. Przyjęte w planie studiów wymiary godzin dla poszczególnych przedmiotów oraz modułów pozwalają na realizację założonych celów kształcenia. Sekwencja zajęć jest prawidłowa.

Zajęcia na ocenianym kierunku realizowane są z zastosowaniem zróżnicowanych form dydaktycznych. Uczelnia przyjmuje ogólne założenia co do liczby punktów ECTS przyporządkowanych do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Zakłada się, iż udział ten wynosi co najmniej 90 punktów ECTS to jest 50% ogólnej liczby ECTS dla I stopnia lub co najmniej 60 punktów ECTS to jest 50% ogólnej liczby ECTS dla studiów II stopnia. Uczelnia uznaje, iż zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu obejmują realizację wszystkich modułów zajęć oraz egzaminów, konsultacji i innych form bezpośredniej komunikacji. Szczegółowe wskaźniki w tym zakresie zależne są od realizowanej specjalności i kształtują się na studiach I stopnia na poziomie 94-95 ECTS (52-53% ogólnej liczby ECTS), a na studiach II stopnia 61-64 ECTS (51-53% ogólnej liczby ECTS).

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia zajęcia dla studentów prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, zajęć w pracowniach komputerowych, konwersatoriów, seminariów oraz wspomagającego e-learningu. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia, zajęcia w formie ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów stanowią co najmniej 40% ogólnej liczby godzin. Z kolei na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia udział zajęć realizowanych w formie ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów wynosi pomiędzy 38-53%. Taka struktura liczby godzin zajęć i punktów ECTS jest właściwa z punktu widzenia realizacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji

społecznych. Stosunkowo duży udział wykładów w strukturze prowadzonych zajęć jest w pewnym stopniu zrozumiały w ramach kierunku o profilu ogólnoakademickim.

Uczelnia właściwie kształtuje liczebność grup studenckich w odniesieniu do różnych rodzajów zajęć. Kwestię tę reguluje Zarządzenie Rektora UEK Nr R-0201-45/2015 w sprawie liczebności potoków wykładowych oraz grup studenckich w odniesieniu do poszczególnych form zajęć. Zarządzenie to określa liczebność potoków wykładowych maksymalnie do 180 osób, grup ćwiczeniowych i konwersatoryjnych do 30-35 osób, lektoratów języków obcych - 20-25 osób oraz grup seminaryjnych - 10-15 osób.

Praktyka zawodowa ujęta jest w programie kształcenia na kierunku ekonomia jedynie dla studiów pierwszego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych. Studenci zobowiązani są do odbycia praktyki zawodowej do końca ostatniego semestru studiów w wymiarze 120 godzin. Ogólne zasady odbywania praktyk studenckich określa *Regulamin studiów*. Dodatkowo szczegółowe zasady reguluje *Regulamin szczegółowej organizacji studenckich praktyk zawodowych oraz plany studiów*. W trakcie wizytacji udostępniono ZO także dodatkowe dokumenty związane z organizacją praktyk, w tym: Raport z przebiegu studenckiej praktyki zawodowej, Umowa o organizację praktyki zawodowej, Wniosek o zaliczenie - jako praktyki zawodowej pracy zawodowej. Zgodnie z powyższymi dokumentami praktyka może być realizowana w wybranym przez studenta podmiocie gospodarczym lub instytucji, w kraju lub za granicą, której profil działania umożliwia studentowi zrealizowanie efektów kierunkowych. Doboru instytucji odbywania praktyki dokonuje student lub korzysta z ofert udostępnianych przez Akademickie Centrum Kariery UEK. Zgodnie z § 9 Regulaminu praktyk zaliczenie praktyki może nastąpić także na podstawie udokumentowania przez studenta pracy zawodowej.

Merytoryczny nadzór ze strony Uczelni nad odbywanymi praktykami przez studentów kierunku ekonomia sprawuje opiekun praktyk, którym jest wyznaczony przez Kierownika Katedry nauczyciel akademicki. Warunkiem zaliczenia praktyki jest złożenie potwierdzonego przez organizatora praktyki raportu opisującego przebieg praktyki i realizowanych zadań. Zgodnie z przedstawioną dokumentacją studenci kierunku ekonomia odbywali najczęściej praktyki w bankach, jak również oddziałach korporacji międzynarodowych, spółkach akcyjnych notowanych na giełdzie papierów wartościowych, czy też mikro i małych przedsiębiorstwach. Miejscami wybieranymi na odbycie praktyki są także instytucje samorządowe i regionalne. Uczelnia przedstawiła szczegółowy wykaz instytucji, w których studenci odbywali praktyki. Miejsca odbywania praktyk nie budzą zastrzeżeń.

W jednostce nie opracowano karty przedmiotu i szczegółowych efektów kształcenia dla modułu praktyka zawodowa. W trakcie spotkania ZO z przedstawicielami Wydziału dyskutowano o celach praktyk, zawartych w regulaminie praktyk oraz formach weryfikacji efektów kształcenia. Przedstawiciele uczelni opowiadali się za celowością utrzymania praktyk jako ważnego elementu procesu kształcenia niezależnie od realizowanego profilu ogólnoakademickiego. Będzie to wymagać opracowania karty przedmiotu, a w jej ramach szczegółowych efektów kształcenia oraz adekwatnych form weryfikacji, w tym w odniesieniu do osób zaliczających praktykę na podstawie pracy zawodowej.

Zajęcia dydaktyczne realizowane na kierunku ekonomia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku, natomiast na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się w piątki (od godz. 15.40) oraz w soboty i niedziele. Harmonogramy zajęć są dostępne na stronie internetowej Wydziału, jak również na stronie Uczelni. Zgodność harmonogramu zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku z zasadami higieny procesu nauczania nie budzi zastrzeżeń.

Kształcenie na odległość jest realizowana jako forma wspomagająca zajęcia prowadzone tradycyjne. Można mówić o stosowaniu metody blended learning. Uczelnia deklaruje, iż uzupełnieniem tradycyjnych zajęć są konsultacje dla studentów udzielane przez pracowników naukowo-dydaktycznych. Studenci korzystają z konsultacji - zarówno

realizowanych w sposób tradycyjny, jak również za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz w formie tzw. e-konsultacji. Dodatkowo studenci mogą korzystać z e-lektoratów. Dużą rolę w zapewnieniu komunikacji pomiędzy wykładowcami i studentami odgrywa platforma Moodle.

Stacjonarne studia pierwszego stopnia trwają 3 lata (6 semestrów) i realizowane są w łącznym wymiarze 1839-1989 godzin zajęć dydaktycznych w zależności od realizowanej specjalności. Studia niestacjonarne I stopnia są realizowane w wymiarze 1068-1158. Studia stacjonarne II stopnia trwają 2 lata (4 semestry) i są realizowane w wymiarze 865- 985 godzin, natomiast niestacjonarne w wymiarze 513-585 godzin w zależności od specjalności. W ujęciu punktów ECTS realizacja studiów stacjonarnych I stopnia odpowiada wartości 180 punktów ECTS, a studiów II stopnia - wartości 120 punktów ECTS zarówno w odniesieniu do studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Na studiach stacjonarnych I i II stopnia całkowita liczba godzin dydaktycznych z przedmiotów kierunkowych i ogólnych wynosi co najmniej 30% ogólnej liczby godzin przyjętej na kierunku. Zajęciom z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych przyporządkowano na studiach I stopnia 99-114 punktów ECTS (55 – 63% ECTS) w zależności od specjalności. Natomiast na studiach II stopnia 64-82 punkty ECTS (53-68%). Student ma możliwość wyboru przedmiotów o wartości w zakresie przynajmniej 30% punktów ECTS przewidzianych na ocenianym kierunku. Liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom do wyboru wynosi - w zależności od specjalności - na studiach I stopnia 88-108 ECTS (48-54% ogólnej liczby ECTS), a na studiach II stopnia 58-59 ECTS (48-49% ogólnej liczby ECTS).

Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauk ekonomicznych wynosi – w zależności od specjalności - na studiach I stopnia 99-114 ECTS (55-63% ogólnej liczby ECTS), a na studiach II stopnia 64-82 ECTS (53-68% ogólnej liczby ECTS). Wymagania w tym zakresie są spełnione. Uczelnia podkreśla dodatkowo, iż moduły zajęć związane z badaniami naukowymi w zakresie I stopnia studiów realizowane są głównie na seminariach licencjackich (podstawowe przygotowanie do badań), a w zakresie II stopnia – seminariach magisterskich (rozwijanie kompetencji badawczych) i innych zajęciach z wykorzystaniem metody projektów. W kartach przedmiotów uwzględniono szczegółową kalkulację nakładów czasu pracy studenta uwzględniającą zarówno zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich jak i czasu pracy własnej. Kalkulacja nakładu pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS uwzględnia dla zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela i studenta: godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim wynikające z planu studiów; godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim w ramach konsultacji (np. prezentacji, projektów); godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim w ramach zaliczeń i egzaminów. Nakłady samodzielnej pracy studenta obejmują takie formy jak: przygotowanie do zajęć (studiowanie literatury, odrabianie prac domowych itp.); zbieranie informacji, opracowanie wyników, przygotowanie raportu, projektu, referatu, prezentacji, dyskusji; przygotowanie do kolokwium, zaliczenia, egzaminu.

Czas przewidziany na realizację programu studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz nakłady pracy studentów mierzone liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do całego programu, a w jego ramach poszczególnym modułom kształcenia i przedmiotom stwarza możliwość zrealizowania wszystkich treści kształcenia i osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Treści programowe ujęte zostały w sylabusach przygotowanych dla wszystkich przedmiotów ujętych w programie kształcenia ocenianego kierunku studiów (z wyjątkiem modułu praktyka zawodowa). Treści programowe zostały ujęte odrębnie dla wykładów i ćwiczeń. Zakres szczegółowości treści programowych jest właściwy. Są one spójne z nazwami przedmiotów i ich celami. Treści kształcenia są także powiązane z przedmiotowymi/ /szczegółowymi a za ich pośrednictwem z kierunkowymi efektami kształcenia. Treści

programowe obejmują także naukę języka obcego. Na poziomie studiów I stopnia zakłada się osiągnięcie komunikowanie się w dwóch językach obcych poziomie A2-C1+ oraz A1-C1 w zakresie dyscypliny kierunku. Studenci mają do dyspozycji lektoraty z ośmiu języków obcych dostosowane do specyfiki kierunku. Na poziomie studiów II stopnia studenci rozwijają zdolność posługiwania się jednym językiem obcym na poziomie co najmniej B2+ w zakresie zagadnień dyscypliny kierunku.

Jedynym uchybieniem w zakresie kształtowania treści kształcenia w powiązaniu z zakładanymi efektami kształcenia jest brak sformułowania szczegółowych efektów kształcenia dla modułu praktyka zawodowa i ich właściwego powiązania z treściami kształcenia dla tego modułu.

Treści programowe, wsparte wskazaną studentom literaturą, odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy oraz przedmiotowi badań prowadzonych w obszarach wiedzy, dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Treści programowe odpowiadają także badaniom naukowym prowadzonym przez pracowników realizujących zajęcia na ocenianym kierunku studiów.

Zakres ujętych w programie kształcenia treści programowych jest odpowiednio kompleksowy z punktu widzenia założonych kierunkowych efektów kształcenia.

Metody kształcenia określone zostały precyzyjnie w sylabusach przedmiotów. Ponadto są one w części X sylabusu odniesione do szczegółowych i kierunkowych efektów kształcenia oraz celów przedmiotu, a także treści kształcenia. Na ocenianym kierunku studiów stosowany jest szeroki zakres metod dydaktycznych. Do przykładowych metod wykorzystywanych na studiach I stopnia należą: wykład audytoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, konwersatorium, różne typy dyskusji dydaktycznej (debata oxfordzka, dyskusja plenarna, dyskusja wielokrotna typu A i B), projekt, analiza studium przypadku, elementy gier decyzyjnych, symulacje ról, ćwiczenia przedmiotowe, tablicowe i laboratoryjne, warsztaty, filmy tematyczne i inne. Na studiach II stopnia ponadto wykorzystuje się bardziej wymagające metody współpracy ze studentami, np. metaplan, dyskusja panelowa, analiza tekstów źródłowych, eseje, gry symulacyjne, metoda projektu, metoda „odwróconej klasy”.

Studenci studiów pierwszego stopnia uzyskują przygotowanie do prowadzenia badań naukowych. Ma to miejsce w szczególności w ramach takich przedmiotów, jak: analiza ekonomiczna, statystyka, ekonometria czy seminarium dyplomowe. Natomiast studenci studiów drugiego stopnia uzyskują pogłębione przygotowanie badawcze w ramach takich przedmiotów jak: ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych czy wnioskowanie statystyczne a przede wszystkim w ramach seminarium magisterskiego.

Struktura przyjętych metod kształcenia w powiązaniu z realizowanymi modułami kształcenia, a szczególnie z omawianymi wyżej zakładanymi efektami kształcenia tworzy właściwe warunki do przygotowania studentów studiów I stopnia do prowadzenia badań, a studentów II stopnia do osiągnięcia efektów w zakresie udziału w badaniach. Należy podkreślić, iż wysoki poziom prowadzonych w jednostce badań naukowych i ich duża spójność z kierunkiem ekonomia tworzą doskonałe warunki do osiągania efektów kształcenia związanych z przygotowaniem i włączaniem studentów w proces badawczy. Można w pełni potwierdzić, iż prowadzone badania obejmują wiedzę zarówno z dyscypliny ekonomia, jak i nauk o zarządzaniu, szczególnie w zakresie wykorzystywania zaawansowanych metod analitycznych do badania procesów i zjawisk gospodarczych, zasad funkcjonowania firm na rynkach krajowych i zagranicznych, strategicznego zarządzania przedsiębiorstwem, najnowszych trendów rozwoju biznesu i zarządzania kapitałem ludzkim. Niewątpliwie prowadzone badania mają charakter innowacyjny i interdyscyplinarny, dzięki czemu przyczyniają się do zdobycia nowej wiedzy, która może być wykorzystywana w procesie dydaktycznym. Uczelnia w Raporcie samooceny deklaruje, iż wyniki prowadzonych badań są systematycznie wykorzystywane w realizacji i doskonaleniu programu kształcenia. Efekty

realizowanych projektów badawczych mają poszerzać zakres treści kształcenia, umożliwiać weryfikację zakładanych efektów kształcenia, wpływać na wzrost atrakcyjności zajęć i motywacji studentów do aktywnego uczestnictwa w badaniach.

Z punktu widzenia włączania studentów w proces badawczy ważny jest ich udział w badaniach naukowych i konferencjach. Uczelnia szeroko opisuje zakres badań, prowadzonych przez poszczególne katedry, a w ich ramach nieco skromniej przejawy udziału studentów. Studenci mają również możliwość zdobywania kompetencji badawczych poprzez realizację projektów badawczych w ramach kół naukowych, funkcjonujących przy katedrach (np. Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Innowacji przeprowadziło w 2016 r. badanie ankietowe na temat „Jaki jest wizerunek freelancera w Polsce”). Uczelnia podkreśla także, że w ramach Wydziałowej Indywidualnej Ścieżki Edukacyjnej (WISE) studenci rozwijają swoje kompetencje badawcze dzięki projektom zespołowym realizowanym w każdym semestrze.

Podsumowując należy podkreślić, że do prowadzenia zajęć dydaktycznych wykorzystywane są w dużym stopniu te narzędzia badawcze, które są aktualnie stosowane w praktyce. Przegląd sylabusów i hospitacje zajęć wskazują na prawidłowe dostosowanie metod dydaktycznych do charakteru poszczególnych przedmiotów co pozwala na osiągnięcie zamierzonych efektów kształcenia. Uczelnia uwzględnia moduły kształcenia i treści programowe, które zapewniają przygotowanie do prowadzenia badań i udział w badaniach odpowiednio studentom I stopnia i studentom II stopnia studiów kierunku ekonomia

Zapewnienie wysokiej elastyczności kształcenia można uznać za mocną stronę realizowanego programu kształcenia na ocenianym kierunku ekonomia. Możliwości dostosowań metod kształcenia do zróżnicowanych potrzeb studentów wynikają z zapisów Regulaminem studiów. Uwzględniono w nim możliwość studiowania zgodnie z Indywidualnym Programem Studiów z uwzględnieniem opieki naukowej, który polega na zmianie programu studiów, dostosowując realizację do możliwości i zainteresowań studenta z zastrzeżeniem, że osiągnięte zostaną kierunkowe efekty kształcenia. Inną ścieżką indywidualizacji jest Indywidualny Plan Studiów, który polega na zmianie obowiązującego w ramach programu studiów planu studiów, umożliwiając przesunięcie realizacji objętych nim zajęć dydaktycznych z zastrzeżeniem, że zachowana będzie właściwa kolejność uzyskiwania szczegółowych efektów kształcenia i osiągnięte zostaną wszystkie kierunkowe efekty kształcenia. Ponadto przewidziano Indywidualny Tryb Odbywania Zajęć, który polega na realizacji obowiązującego programu studiów z możliwością zwolnienia z uczestnictwa w części lub całości z wybranych lub wszystkich zajęć oraz uzyskania zaliczeń w terminach ustalonych z prowadzącymi zajęcia do końca obowiązującego okresu rozliczeniowego. Szczególnym rozwiązaniem stosowanym w jednostce jest Wydziałowa Indywidualna Ścieżka Edukacyjna skierowana do studentów, których zainteresowania mieszczą się w szerszych ramach niż jedna specjalność. Pod opieką tutorską studenci decydują o swoim planie studiów, wybierając przedmioty z oferty wydziału i spersonalizowany przebieg dalszego kształcenia i rozwoju osobistego. Ta forma uelastycznienia wzorowana jest na rozwiązaniach stosowanych w uniwersytetach Oxford i Cambridge. Całokształt form indywidualizacji kształcenia pozwala na dostosowanie do potrzeb różnych grup studentów, w tym:

- z niepełnosprawnościami,
- opiekującymi się członkami rodziny;
- zakwalifikowani na wyjazdy stypendialne i praktyki zagraniczne w ramach wewnątrzuczelnianych procedur,
- wykazujący szersze potrzeby rozwojowe i wymagający spersonalizowanego stosowania metod kształcenia oraz opieki tutorskiej (np. w ramach WISE), wspierających kształtowanie kompetencji badawczych.

Rozwiązania w zakresie indywidualizacji metod kształcenia w dostosowaniu do potrzeb różnych grup studentów można uznać za dobrą praktykę wypracowaną w jednostce prowadzącej oceniany kierunek ekonomia.

Studenci mają zapewniony odpowiedni dostęp do wykładowców poza zajęciami w ramach konsultacji bądź innych form bezpośrednich kontaktów także z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej, w tym na platformie Moodle. Pozwala to na wspieranie indywidualnego rozwoju studentów, zachęcanie ich do aktywności i rozwiązywanie problemów, na jakie natrafiają w trakcie studiów.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili bardzo pozytywną opinię o stosowanych metodach kształcenia. W ich opinii metody są dobrane odpowiednio do treści kształcenia oraz aktywizują studentów do samodzielnej pracy. W trakcie zajęć spotykają się z pracą w grupach, zajęciami projektowymi, prezentacjami czy też dyskusjami na wybrany temat. Studenci stwierdzili, że nauczyciele dostosowują metody do indywidualnych potrzeb studentów, w tym w szczególności do studentów niepełnosprawnych. Zdaniem studentów sekwencja zajęć jest odpowiednia, studenci potwierdzili, iż przedmioty realizowane są w odpowiedniej kolejności.

W opinii studentów plan zajęć jest zorganizowany dobrze, według nich zajęcia nie trwają zbyt długo, a pomiędzy zajęciami mają odpowiedniej długości przerwy.

2.2.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia zostały sprecyzowane w *Regulaminie studiów* w Rozdziale 4. *Regulamin studiów* określa między innymi skalę ocen, zasady określenia oceny formującej i sposobu obliczania średniej z ocen bieżących; określenie sposobów oceny podsumowującej i sposobu obliczania oceny końcowej. Ponadto szczegółowe zasady oceniania wraz z kryteriami ocen dla poszczególnych modułów kształcenia zawarte są w kartach przedmiotów. Kryteria te uwzględniają wymogi w odniesieniu do skali ocen oraz w odniesieniu do zaplanowanych efektów kształcenia. Uczelnia prowadzi monitoring stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, którego podstawą są składane na końcu każdego roku akademickiego sprawozdania na formularzu samooceny „Informacja nauczyciela akademickiego dotycząca osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia”. Wyniki analizy sprawozdań nauczycieli akademickich są prezentowane na posiedzeniu Rady Wydziału i umożliwiają sformułowanie konkretnych wniosków i podejmowanie działań dotyczących doskonalenia procesu kształcenia i uczenia się studentów. Wyniki dotyczące roku akademickiego 2015/16 zostały udostępnione ZO.

Można potwierdzić, iż Uczelnia stosuje bogate i zróżnicowane metody weryfikacji osiągnięć efektów kształcenia dostosowując je do formy zajęć, etapu procesu kształcenia (na bieżąco i na zakończenie) i typu efektów kształcenia. Na podstawie analizy kart przedmiotów, gdzie wskazano formy weryfikacji efektów kształcenia w odniesieniu zarówno do szczegółowych jak i do kierunkowych efektów kształcenia a także treści można potwierdzić, iż najczęstszymi formami są w odniesieniu do wiedzy – prace projektowe, prezentacje, referaty, ćwiczenia przedmiotowe, omówienie projektu badań, egzaminy ustne i pisemne. W odniesieniu do umiejętności – prace projektowe, raporty wykonania zadań, opracowane eseje, opracowanie projektu badawczego, case study, realizowane projekty badawcze, test znajomości języka obcego, egzaminy ustne i pisemne. Natomiast w odniesieniu do kompetencji społecznych – prace projektowe, eseje, prezentacje dokumentujące indywidualny i grupowy stosunek do analizowanych zjawisk i procesów społeczno-gospodarczych uwzględniający zdolność podejmowania odpowiedzialności, krytycznego podejścia, jakość argumentowania, podejmowania ról grupowych, rozwiązywane w zespołach case study.

Informacje o zasadach weryfikacji efektów kształcenia są powszechnie dostępne, nie tylko w kartach przedmiotów i w *Regulaminie studiów*, ale przekazywane są przez prowadzących na początku semestru.

W przypadku kwestionowania obiektywności oceniania lub warunków egzaminu, student ma prawo wystąpienia o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego.

W trakcie wizytacji ZO zostały wylosowane przykłady dokumentacji prac etapowych. Biorąc pod uwagę zakładane formy weryfikacji w kartach przedmiotów dokumentacja weryfikacji zakładanych efektów kształcenia nie zawsze jest kompletna. Wystąpiły przypadki gdzie przedstawiona dokumentacja weryfikacji efektów kształcenia była niezgodna z zakładanymi formami weryfikacji efektów kształcenia przewidzianymi w karcie przedmiotu.

Weryfikacja efektów kształcenia uzyskanych na praktykach zawodowych, odbywa się na poziomie Uczelni i pracodawcy. Zgodnie z *Regulaminem studiów* merytoryczny nadzór ze strony Uczelni nad odbywanymi przez studentów praktykami sprawują opiekunowie praktyk, tj. nauczyciele akademicki wyznaczeni przez kierowników katedr, uprawnieni są również do zaliczania praktyk.

Zaliczenie praktyki następuje na podstawie pisemnego raportu z jej przebiegu, zatwierdzonego przez podmiot przyjmujący studenta na praktykę. Zgodnie z § 9 Regulaminu praktyk zaliczenie praktyki może nastąpić także na podstawie udokumentowania przez studenta pracy zawodowej. Jak już wzmiankowano wyżej Uczelnia nie opracowała sylabusu modułu Praktyka zawodowa i szczegółowych zakładanych efektów kształcenia dla praktyki zawodowej. W tej sytuacji nie można jednoznacznie potwierdzić, iż przyjęty system weryfikacji jest wystarczający. Niezbędne jest opracowanie szczegółowych efektów kształcenia dla modułu praktyka zawodowa i przewidzenie w ich kontekście właściwych form weryfikacji także w odniesieniu do osób w przypadku, których następuje zwolnienie z praktyki na podstawie pracy zawodowej.

Studenci ocenianego kierunku, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, przygotowują pracę dyplomową. Na Wydziale wprowadzono ujednolicone procedury związane z procesem przygotowania prac dyplomowych, w tym dotyczące wymogów merytorycznych i technicznych prac dyplomowych. Treść tych wymogów należy wysoko ocenić, gdyż tworzą właściwe warunki do przygotowania studentów do prowadzenia badań. Analiza wylosowanych prac dyplomowych przez ZO w trakcie wizytacji wykazała, iż prace magisterskie nie zawsze zawierają charakterystyczne dla procesu badawczego stawianie problemów badawczych i hipotez badawczych a zatem w tych przypadkach nie obejmują też ich weryfikacji. Wśród braków wylosowanych prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) można odnotować także słabe powiązania części teoretycznej prac z częścią empiryczną. Zauważoną słabością niektórych prac było także nie stosowanie właściwych ekonomii metod badawczych w części empirycznej. Należy zauważyć, iż przykładowo sam prosty opis doświadczeń jednego podmiotu nie jest wystarczający jak na wymogi pracy magisterskiej.

Przyjęta metodyka opracowywania prac dyplomowych zarówno licencjackich jak i magisterskich właściwie uwzględnia przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych. Jednak w przypadku analizy wylosowanych przez ZO prac magisterskich nie zawsze wystąpiły wszystkie formalnie wymagane ich elementy związane z metodologią badań.

Uczelnia deklaruje, iż realizacja procesu dyplomowania przebiega zgodnie z zasadami przyjętymi Uchwałą Rady Wydziału EiSM w sprawie wymogów stawianych pracom dyplomowym. Ich elementem jest zgodność tematyki prac z dziedziną i dyscypliną związaną z kierunkiem studiów. Jak wyżej wskazano treść wymogów stawianych pracom dyplomowym właściwie odpowiada koncepcji kształcenia i zakładanymi efektami kształcenia na ocenianym kierunku. Praca dyplomowa, zgodnie z programem studiów, przygotowywana jest przez 3 semestry na studiach I stopnia oraz przez dwa semestry na studiach II stopnia. W procesie dyplomowania uwzględnia się weryfikację oryginalności prac, wykorzystując obowiązujący program antyplagiatowy. System plagiat.pl został

wprowadzony Zarządzeniem Rektora UEK w 2009 r., a aktualny kształt procedury weryfikacji prac dyplomowych systemem antyplagiatowym reguluje Zarządzenie Rektora UEK nr R-0201-6/2014. Zweryfikowana praca podlega akceptacji promotora i zostaje przedłożona Dziekanowi, który wskazuje recenzenta kierując się obowiązującymi w Uczelni procedurami. Uzyskanie dwóch pozytywnych recenzji (recenzenta i opiekuna pracy dyplomowej) jest podstawą zorganizowania obrony pracy. Obrona pracy dyplomowej odbywa się przed komisją, która składa się z Prodziekana (przewodniczącego komisji) opiekuna pracy dyplomowej oraz recenzenta. W ramach egzaminu dyplomowego student odpowiada na dwa pytania związane z tematyką kierunku studiów i jedno dotyczące problematyki pracy. Można potwierdzić, na podstawie analizy wylosowanych prac przez ZO, iż zakres tematyczny pytań zadawanych w trakcie egzaminu dyplomowego jest adekwatny do zakładanych efektów kształcenia z uwzględnieniem specjalności studenta. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są:

- średnia arytmetyczna wszystkich ocen uzyskanych w toku studiów (60% oceny ostatecznej),
- średnia arytmetyczna ocen wystawionych przez promotora i recenzenta z pracy dyplomowej (20%),
- ocena z egzaminu dyplomowego, określona jako średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z wszystkich pytań egzaminacyjnych (20%).

O wynikach studenci są informowani bezpośrednio po zakończeniu egzaminu dyplomowego i zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego przez komisję egzaminacyjną.

Proces dyplomowania jest realizowany zaplanowany i realizowany prawidłowo, choć zidentyfikowane słabości prac powinny być przesłanką dalszego doskonalenia tego procesu.

W trakcie wizytacji ZO poprosił o udostępnienie informacji o dokumentacji potwierdzającej udział studentów w badaniach naukowych. Przedstawiono „Publikacje pracowników i studentów na kierunku Ekonomia”. Liczba przedstawionych publikacji naukowych studentów jest wysoce ograniczona, przedstawiono jedynie trzy publikacje studentów. Ponadto przedstawiono dodatkowe informacje dotyczące współpracy pracowników Katedry Teorii Ekonomii ze studentami I i II stopnia studiów na kierunku ekonomia. Przede wszystkim przy Katedrze Teorii Ekonomii funkcjonuje Koło Naukowe Analiz Makroekonomicznych (KNAM). W pracach Koła aktywnie biorą udział studenci kierunku ekonomia. Podczas spotkań koła są analizowane zagadnienia z makroekonomii, zrównoważonego rozwoju oraz prowadzona jest analiza aktualnych wydarzeń ekonomicznych. Wskazano konkretne przykłady indywidualnej współpracy pracowników Katedry ze studentami, w tym co najmniej 6 przykładów wspólnych prac nad artykułami naukowymi. Podkreślono, iż kilkoro studentów aktywnie uczestniczy w pracach w ramach badań statutowych Katedry Teorii Ekonomii, kompletując dane statystyczne, współtworząc bazy danych, zbierając literaturę, a także pomagając w analizie i tworzeniu wniosków badawczych. Można zauważyć, iż zakres tego włączania studentów w proces badawczy jest uzależniony od aktywności naukowo-badawczej poszczególnych katedr oraz realizowanej przez nie współpracy krajowej i międzynarodowej.

Niewątpliwie uczelnia zapewnia przygotowanie do prowadzenia badań i udział w badaniach odpowiednio studentom I stopnia i studentom II stopnia studiów kierunku ekonomia jednocześnie jednak należy stwierdzić, iż dokumentacja tej aktywności jest niepełna.

Uczelnia prowadzi rozbudowany monitoring losów absolwentów kierunku ekonomia z wykorzystaniem trzech mierników: czasu poszukiwania pracy, stabilności zatrudnienia oraz osiąganego wynagrodzenia. W odniesieniu do pierwszego miernika można stwierdzić, iż średni czas od uzyskania dyplomu do podjęcia pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu po studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia wynosił ok. 4 miesiące, a po studiach II stopnia mniej niż 1 miesiąc. Wśród absolwentów ocenianego kierunku zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych I i II stopnia, tylko niecałe 5% z nich miało doświadczenie bycia

bezrobotnym (4,5% absolwentów studiów I stopnia, 4,8% absolwentów studiów II stopnia) w ciągu pierwszego roku po ukończeniu studiów, a zatem można ocenić, iż występuje wysoka stabilność zatrudnienia. Natomiast znaczne różnice odnotowano w zakresie wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia w zależności od poziomu studiów z wyraźną przewagą absolwentów studiów II stopnia.

Wyniki monitoringu losu absolwentów w pełni potwierdzają wysoką przydatność na rynku pracy wiedzy i umiejętności zdobytych przez absolwentów kierunku ekonomia.

Proces sprawdzania i oceny efektów kształcenia opiera się na sformalizowanych procedurach opisanych w aktach wewnętrznych Uczelni, których przestrzeganie jest przedmiotem kontroli zgodnie z wewnętrznym systemem zapewnienia jakości. Przejrzystości procesu weryfikacji efektów kształcenia sprzyjają przyjęte w kartach przedmiotów kryteria oceny, przyporządkowując różne poziomy opanowania kompetencji odzwierciedlonych w efektach kształcenia poszczególnym poziomom ocen w skali od 2,0 do 5,5.

Uczelnia dokonuje w odniesieniu do wszystkich prac dyplomowych sprawdzania stopnia ich samodzielności za pomocą systemu antyplagiatowego. Cały system oceny osiągnięć efektów kształcenia jest przejrzysty i zapewnia rzetelność prowadzenia oceny. Studenci mają możliwość egzekwowania swoich praw i sygnalizowania wszelkich problemów w tym zakresie w drodze zarówno kontaktów bezpośrednich z nauczycielami akademickimi i władzami jak i anonimowych ocen wyrażanych w ankietach. *Regulamin studiów* przewiduje w szczególności możliwość wystąpienia o komisyjne sprawdzenie wiedzy i umiejętności. Bezstronność, rzetelność oraz przejrzystość procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz wiarygodność i porównywalność wyników oceny nie budzi zastrzeżeń.

Oceny realizacji efektów kształcenia związanych z poszczególnymi przedmiotami dokonują co do zasady nauczyciele akademicki prowadzący te przedmioty. Weryfikacja wiedzy i umiejętności studentów przez szersze gremium ma miejsce jedynie w przypadku egzaminów dyplomowych z udziałem przewodniczącego komisji, promotora i recenzenta. Dobór nauczycieli akademickich przeprowadzających sprawdzanie i dokonujących oceny osiągnięcia efektów kształcenia nie budzi zastrzeżeń.

Na ocenianym kierunku studiów nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość, prowadzone jest jedynie blended learning. Bardzo zaawansowany i nowatorski sposób wykorzystania w procesie kształcenia metod i technik kształcenia na odległość (Blended Learning) szeroko opisy w Raporcie Samooceny (Zał. 27).

W opinii studentów stosowane metody sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są adekwatne do stosowanych metod i treści kształcenia, a zasady oceniania są zapisane w sylabusach i studenci są z nimi zapoznawani. Studenci spotykają się z następującymi formami weryfikacji: testy jednokrotnego/wielokrotnego wyboru, zadania opisowe, zadania obliczeniowe, wykonanie projektu, prezentacja opracowanego zagadnienia, projekty grupowe czy egzaminy ustne. System oceniania jest studentom znany i zrozumiały, w ich opinii jest obiektywny, a z zasadami oceny są zapoznawani przez prowadzących na pierwszych zajęciach w semestrze. Oceny zaliczeń i egzaminów publikowane są w systemie Wirtualnego Dziekanatu, a czas oczekiwania na informacje dotyczące wyników według studentów jest odpowiedni i nie przekracza 5 dni od dnia egzaminu. W opinii studentów sesja egzaminacyjna jest zorganizowana odpowiednio, terminy egzaminów ustalane są z koordynatorami modułów na początku semestru w porozumieniu z studentami.

2.3.

Przyjęcie na studia odbywa się w ramach limitów miejsc ustalonych corocznie Uchwałą Senatu. Stosowną Uchwałą załączono do dokumentacji Raportu samooceny. Zgodnie z Uchwałą Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie Nr 26/2015 r

rekrutacja na studia niestacjonarne I stopnia na kierunek ekonomia odbywa się na podstawie wyników konkursu świadectw dojrzałości, tj. procentu punktów uzyskanych w części pisemnej egzaminu maturalnego z dwóch przedmiotów: nowożytnego języka obcego oraz matematyki lub geografii lub historii lub wiedzy o społeczeństwie lub biologii lub chemii lub fizyki. Zasady rekrutacji na studia I stopnia nie budzą wątpliwości, są przejrzyste choć nie optymalizują doboru kandydatów z punktu widzenia zakładanych efektów kształcenia.

Zgodnie z uchwałą Senatu nr 27/2015 z dnia 18 maja 2015 r. w odniesieniu do studiów II stopnia kierunku ekonomia, prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia mają osoby posiadające tytuł magistra, licencjata, inżyniera lub równorzędny. Przyjęcia odbywają się na podstawie średniej ocen lub egzaminu wstępnego. Przyjęcie na podstawie średniej ocen dotyczy wyłącznie absolwentów studiów I stopnia Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, ubiegających się o przyjęcie na ten sam kierunek. Mogą oni przy tym stanowić 50% ogólnego limitu miejsc ustalonego przez Senat na dany rok akademicki. W przypadku tej grupy kandydatów brana jest pod uwagę średnia ocen uzyskanych na studiach I stopnia w ciągu pięciu pierwszych semestrów studiów sześciosemestralnych lub sześciu pierwszych semestrów studiów siedmiosemestralnych. Pozostali kandydaci zdają egzamin wstępny w formie egzaminu testowego z zagadnień ekonomii lub zarządzania. Zgodnie z cytowaną powyżej Uchwałą o przyjęciu kandydatów na studia niestacjonarne decyduje średnia ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskana w toku studiów pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich. Odnośnie zasad rekrutacji na studia stacjonarne II stopnia można stwierdzić, iż zasady rekrutacji grupy osób spoza kandydatów wywodzących się z absolwentów tego samego kierunku studiów I stopnia nie w pełni zapewniają, iż rekrutowani kandydaci posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W przypadku studiów niestacjonarnych II stopnia w jeszcze większym stopniu istnieje zagrożenie, iż rekrutowani będą kandydaci nie posiadający wstępnej wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla studiów II stopnia na ocenianym kierunku ekonomia.

Problem trudności z osiągnięciem wszystkich zakładanych efektów kształcenia na studiach II stopnia wystąpił podczas spotkania ZO z kadrami dydaktyczną. Uczestnicy spotkania wskazali, iż są organizowane zajęcia wyrównawcze na przykład z makroekonomii dla studentów, którzy nie mieli we wcześniejszym toku studiów zajęć związanych z tymi treściami kształcenia. Prowadzenie zajęć wyrównawczych warto wysoko ocenić.

Bezstronność zasad i procedur rekrutacji oraz kryteriów uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym zapewniająca równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku nie budzi wątpliwości.

Uczelnia Uchwałą Senatu UEK nr 14/2015 przyjęła zasady potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych przez kandydata poza systemem szkolnictwa wyższego. Określa ona zasady, warunki i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Na podstawie wzmiankowanej Uchwały kandydat może być przyjęty na studia z jednoczesnym zaliczeniem części programu kształcenia, właściwej przedmiotom/modułom odpowiadającym uznawanym efektom uczenia się. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami efekty uczenia się mogą być potwierdzane jedynie w zakresie odpowiadającym efektom kształcenia zawartym w programie kształcenia określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

Potwierdzenie efektów uczenia się polega na przeprowadzeniu formalnego procesu weryfikacji posiadanego przez kandydata zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, uzyskanych poza systemem studiów, w formie egzaminu. Procedury te zostały właściwie określone w cytowanej Uchwale. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się kandydat może uzyskać nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do programu kształcenia określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Przyjęto limit liczby

studentów przyjętych na podstawie procedury potwierdzenia efektów uczenia się wynosi 20% ogólnej liczby studentów na kierunku, poziomie i profilu kształcenia.

Uczelnia zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów oraz kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia.

W kontekście studiów II stopnia kierunku ekonomia należy wnioskować o potrzebie doprecyzowania kryteriów rekrutacji i/lub zasad wyrównawczego kształtowania wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w przypadku kandydatów tego wymagających.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Program studiów na kierunku *Ekonomia* zakłada elastyczny, ale w pełni kontrolowany model kształcenia, który pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia i uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia.

Stosowane metody sprawdzania i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania-uczenia się. Metody kształcenia oraz formy weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w opinii studentów są odpowiednie, a przyjęte zasady oceniania są dla nich obiektywne. Studenci są informowani na pierwszych zajęciach o zakładanych efektach kształcenia, formach ich weryfikacji i systemie oceniania. Zdaniem studentów plan zajęć jest zorganizowany poprawnie. System oceniania jest studentom znany i zrozumiały, w ich opinii jest obiektywny, a z zasadami oceny są zapoznawani na pierwszych zajęciach w semestrze.

Na analizowanym kierunku realizowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Studenci, wyrazili opinię, iż kryteria rekrutacji według nich są obiektywne. System wyboru promotora jest dla studentów dużą niedogodnością, ze względu na przeciążenia systemu i utrudnień w wyborze promotora. Studenci wyrazili chęć zmian w systemie wyboru seminarium na pierwszeństwo dla osób z najwyższą średnią z toku studiów.

Dobre praktyki

Rozwiązania w zakresie indywidualizacji metod kształcenia w dostosowaniu do potrzeb różnych grup studentów można uznać za dobrą praktykę wypracowaną w jednostce prowadzącej oceniany kierunek ekonomia. Szczególnym rozwiązaniem jest przy tym stosowanym w jednostce Wydziałowa Indywidualna Ścieżka Edukacyjna (WISE).

Zalecenia

Opracowanie karty przedmiotu (sylabusu) dla modułu praktyka zawodowa. Opracowania szczegółowych efektów kształcenia dla praktyki zawodowej. Dobranie adekwatnych form weryfikacji osiągnięcia szczegółowych efektów kształcenia dla praktyki zawodowej.

W procesie rekrutacji na studia II stopnia należy doprecyzować kryteria rekrutacji i/lub zasady wyrównawczego kształtowania wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w przypadku kandydatów tego wymagających.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

W Uczelni wprowadzono model zarządzania jakością kształcenia, w ramach którego wyróżniono główne obszary zapewniania jakości kształcenia, w tym trzy związane z programem kształcenia, tj.:

- zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd planów studiów i programów kształcenia i związanych z nimi efektów kształcenia,
- doskonalenie organizacji procesu dydaktycznego oraz opracowanie procedur zapewnienia jakości kształcenia, a także
- włączenie w proces zapewnienia jakości kształcenia studentów oraz pracodawców, poprzez zbieranie opinii studentów i absolwentów na temat realizacji procesu dydaktycznego, oraz opinii pracodawców o poziomie wykształcenia zatrudnianych absolwentów.

Funkcjonujący w Uczelni system zapewniania jakości kształcenia został zbudowany na podstawie Uchwały Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr 22/2012 z dnia 17 września 2012 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK). Uwzględnia on zasady, najważniejsze uwarunkowania i wytyczne tworzenia kultury jakości kształcenia.

Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Systemu sprawuje Rektor. Za realizację zadań wynikających z USZJK na poziomie Uczelni odpowiada Komisja Rektorska ds. Jakości Kształcenia. W jej skład wchodzi: Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia - jako przewodniczący, Prorektor ds. Kształcenia i Studentów, przewodniczący poszczególnych Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia oraz przedstawiciel Parlamentu Studenckiego. W wykonywaniu podejmowanych działań wykorzystywane są przyjęte procedury, a także formularze służące analizowaniu i doskonaleniu jakości kształcenia ujęte w załączniku do Uchwały Senatu o której mowa powyżej.

Na poziomie Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych za System odpowiada Dziekan, a monitorowaniem i doskonaleniem zajmuje się Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (WZJK), złożony z przedstawicieli nauczycieli akademickich i studentów delegowanych przez Parlament Studencki. WZJK obejmuje trzy podzespoły, tj. podzespół ds. programów kształcenia, podzespół ds. metod sprawdzania efektów, kwalifikacji nauczycieli i jakości zajęć, oraz podzespół ds. uwarunkowań jakości kształcenia. Funkcjonowanie podzespołów określają procedury odnoszące się do wskazanych obszarów systemu zapewniania jakości – określone jako „*Procedury monitorowania i doskonalenia programów kształcenia na kierunkach realizowanych na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych*”, tj.: *Procedura monitorowania programów kształcenia, Informacja nauczyciela akademickiego o osiąganiu zakładanych efektów kształcenia, Zasady przeprowadzania hospitacji zajęć i Karty hospitacji*. Są one dostępne na stronie internetowej Wydziału (w zakładce „system zapewniania jakości kształcenia -procedury i formularze”).

Stosowane procedury uwzględniają specyfikę Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, wynikające z niej szczegółowe cele kształcenia, zakres i opis zakładanych efektów kształcenia, udział w procesie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowym przeglądzie programu kształcenia interesariuszy zarówno wewnętrznych (studentów), jak i zewnętrznych, a także sposoby dokumentowania wyników monitorowania i przeglądów programów kształcenia i ich wykorzystanie w procesie naprawy lub doskonaleniu oraz sposoby udostępniania raportów z tych przeglądów interesariuszom.

Corocznie sporządzane są następujące raporty: 1. *Sprawozdanie WZJK z realizacji efektów kształcenia na kierunku ekonomia*, 2. *Sprawozdanie WZJK z realizacji efektów kształcenia na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych* 3. *Ocena realizacji efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale*. Raporty te znajdują się na stronie internetowej Wydziału.

W ramach zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych wprowadził rozwiązania systemowe polegające na stałej analizie i weryfikacji procesu kształcenia. Wdrożył wewnętrzny system jakości kształcenia oraz monitoruje i przeprowadza na bieżąco weryfikację efektów kształcenia na każdym poziomie i etapie procesu kształcenia. Formułowanie oraz doskonalenie programów i efektów kształcenia odbywa się na szczepku Zespołu programowo-dydaktycznego kierunku, której przewodniczy Prodziekan ds. kształcenia i studentów. W skład Zespołu wchodzi, poza nauczycielami akademickimi związanymi z kierunkiem, co najmniej jeden przedstawiciel studentów oraz przynajmniej jeden przedstawiciel Zespołu interesariuszy zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze. Przedstawiciele studentów i doktorantów są także członkami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, która opiniuje postulaty zgłaszane przez Zespół programowo-dydaktyczny. Są oni również członkami Rady Wydziału. Studenci, jako członkowie ciał opiniotawczo-doradczych, poza możliwością bezpośredniego zgłaszania propozycji zmian, mogą także wnioskować o wprowadzenie zmian wypełniając ankietę w formie elektronicznej, oceniającą wykonywanie obowiązków przez nauczycieli akademickich oraz proces kształcenia.

Monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiągania zakładanych w programie efektów kształcenia odbywa się na każdym etapie kształcenia, począwszy od zajęć dydaktycznych, poprzez praktyki zawodowe, i na procesie dyplomowania kończąc. W tym celu opracowane zostały zasady przygotowania i obrony prac dyplomowych (*Regulamin studiów UEK, Zasady organizacji egzaminu dyplomowego*). Obowiązujące na egzaminie dyplomowym zagadnienia odpowiadają założonym efektom kształcenia. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest ściśle związane z metodami i formami kształcenia. Biorąc pod uwagę doświadczenie dydaktyczne pracowników, Władze Wydziału pozostawiają swobodę wyboru tych metod i form prowadzącym zajęcia (koordynatorom przedmiotów). Generalnie, w odniesieniu do efektów kształcenia uzyskiwanych na studiach I stopnia dobierane są bardziej praktyczne metody i formy, które umożliwiają ocenę przydatności tych efektów na rynku pracy. Natomiast dobór sposobów oceny efektów kształcenia realizowanych na poziomie studiów II stopnia wyznacza kryterium przydatności w dalszym kształceniu. Polegają one na sprawdzeniu stanu wiedzy z zakresu określonych koncepcji teoretycznych, zdolności ich analizowania, syntezy i dokonywania ewaluacji prowadzącej do tworzenia nowej wiedzy.

Monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiągania zakładanych pozwala również na dokonanie oceny aktualności zakładanych efektów kształcenia, w tym m. in. ma ich zgodności z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy, oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oceny programu studiów, stosownych form kształcenia i metod ich weryfikacji i oceniania, a także ocenę nakładu pracy własnej studenta, materiałów dydaktycznych oraz infrastruktury dydaktycznej. Analiza wyników egzaminów (struktura ocen), oceny prac etapowych, dyplomowych, praktyk, a także semestralna analiza odsiewu studentów, semestralna analiza oceny nauczycieli akademickich i zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów stanowi materiał analityczny dla władz Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych. Materiał ten pozwala Władzom Wydziału na podjęcie skutecznych działań o charakterze doskonalącym lub - w zależności od stwierdzonych uchybień - naprawczym.

Jak poinformowano Zespół oceniający w czasie wizytacji na podstawie prowadzonego monitorowania i przeglądów programów kształcenia oraz sposobów ich realizacji na kierunku *ekonomia* przedstawiono m.in. następujące wnioski:

- stwierdzono potrzebę zwiększenia roli studenta w kształtowaniu ścieżki edukacyjnej oraz zasadność zwiększenia wymiaru przedmiotów specjalizacyjnych i liczby przedmiotów mieszczących się w grupie przedmiotów do wyboru,

- wykazano potrzebę zwiększenia liczby godzin wiodących przedmiotów, jakimi są *mikroekonomia* i *makroekonomia*,
- stwierdzono zasadność przeanalizowania kwestii konkurencyjności kierunku wobec ofert innych uczelni ekonomicznych, a także
- potrzebę zmodyfikowania planu studiów kierunku adekwatnie do zmian w otoczeniu społeczno-gospodarczym i nowych uwarunkowań prawnych.

W czasie spotkania z osobami odpowiedzialnym za WSZJK na Wydziale przedstawiono wnioski i zalecenia, a także działania doskonalące jakość kształcenia na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, w tym na kierunku *ekonomia*.

Badany obszar	Wnioski z monitorowania i przeglądów, badań oraz rozmów z interesariuszami	Działania doskonalące
Opracowanie/doskonalenie programu kształcenia	Potrzeba zwiększenia roli studenta w kształtowaniu ścieżki edukacyjnej oraz zasadność zwiększenia wymiaru przedmiotów specjalizacyjnych i przedmiotów do wyboru (studenci, nauczyciele akademicy) Potrzeba zwiększenia liczby godzin wiodących przedmiotów (<i>Mikroekonomia</i> i <i>Makroekonomia</i>) (Kierownicy katedr, nauczyciele akademicy) Wzmocnienie konkurencyjności kierunku <i>Ekonomia</i> wobec ofert innych uczelni (Kierownicy katedr, interesariusze zewnętrzni) Potrzeba modyfikowania planu studiów kierunku <i>Ekonomia</i> (Kierownicy katedr, interesariusze zewnętrzni, absolwenci) Zapotrzebowanie rynku pracy na profesjonalnych analityków ekonomiczno-finansowych Luka w kształceniu w zakresie integrowania wiedzy ekonomicznej i finansowej dla podejmowania decyzji inwestycyjnych (Kierownicy katedr, Interesariusze zewnętrzni, studenci, koła naukowe)	Zmiana ogólnej struktury zajęć na kierunku <i>Ekonomia</i> przez zwiększenie liczby godzin przedmiotów specjalnościowych i do wyboru oraz zmniejszenie liczby godzin przedmiotów kierunkowych/ogólnych - nowy plan studiów 2017/18 Wprowadzenie do planu studiów wymiaru po 105 godzin <i>Mikroekonomii</i> i <i>Makroekonomii</i> Zmiana listy przedmiotów kierunkowych/ogólnych na kierunku <i>Ekonomia</i> wraz z modyfikacją liczby godzin, punktów ECTS i podziału przedmiotów na semestry adekwatnie do zmian w otoczeniu społeczno-gospodarczym Wprowadzenie nowej specjalności na kierunku <i>Ekonomia</i> „<i>Analizy ekonomiczno-finansowe</i>” – nowy plan studiów 2017/18
Monitorowanie procesu kształcenia	Stwierdzenie zbyt dużej liczebności grup ćwiczeniowych (WZJK, nauczyciele akademicy). Słabe przygotowanie studentów do studiowania Ekonomii na studiach drugiego stopnia (nauczyciele akademicy) Uchybienia formalne w sporządzeniu sylabusów przedmiotów (Prodziekan ds. Kształcenia, WZJK) Potrzeba kontynuowania Wydziałowej Indywidualnej Ścieżki Edukacyjnej (WISE) – nowej zindywidualizowanej i spersonalizowanej formy kształcenia.	Na większości kierunków zmniejszono liczbę studentów w grupach ćwiczeniowych do 30 osób. Zorganizowano ogólnodostępne zajęcia z <i>Podstaw makroekonomii</i> w celu pomocy studentom, którzy nie mieli zajęć z ekonomii na studiach I stopnia Przegląd sylabusów i wprowadzenie niezbędnych modyfikacji przez osoby odpowiedzialne za karty przedmiotów. Przeprowadzono nabór kolejnych 15 studentów WISE. Podjęto działania na rzecz prowadzenia ścieżki WISE na studiach stacjonarnych II stopnia.

	Potrzeba kontynuowania badań opinii studentów na temat jakości zajęć dydaktycznych i przebiegu procesu kształcenia (studenci, koła naukowe, WZJK, Biuro Jakości).	Przeprowadzenie, co-semestralnej ewaluacji zajęć na wszystkich kierunkach i formach studiów na Wydziale. Podobnie jak w każdym roku akademickim, do ewaluacji zajęć wykorzystana została elektroniczna forma pozyskiwania informacji od studentów.
Monitorowanie kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich	Potrzeba rozwoju kompetencji innowacyjnego prowadzenia zajęć dydaktycznych, poprzez zastosowanie nowoczesnych metod i narzędzi pracy (Studium Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej-SDDA, WZJK, studenci) Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich Wydziału (członkowie WZJK, SDDA) Potrzeba zmodernizowania i poszerzenia działalności dotychczasowego Studium Doskonalenia Dydaktycznego (nauczyciele akademicy, WZJK, SDDA) Zapotrzebowanie na kontynuowanie kursu przygotowania dydaktycznego nowozatrudnionych nauczycieli akademickich Wydziału (kierownicy katedr, nauczyciele akademicy, WZJK, SDDA)	Zorganizowanie przez SDDA 3-dniowego (24 godziny) szkolenia „Innowacyjny Wykładowca” dla 60 nauczycieli akademickich Wydziału (w dniach 5-20.03.2016 r.) Szkolenie przeprowadzone zostało przez Collegium Wratislaviense. Uczestnictwo nauczycieli akademickich m.in w: 1. Warsztatach „<i>Jak nauczać studentów</i>”, na podstawie projektu pt. Model kształcenia przez całe życie w oparciu o trwałe relacje z uczelnią: „<i>ideAGORA - Absolwenci kapitałem społecznym Uczelni</i>”, Collegium Mazovia-Innowacyjna Szkoła Wyższa w Siedlcach, 2015, 2. Konferencji „<i>Akredytacja w szkolnictwie wyższym. Wyzwania – Kryteria - Dobre Praktyki.</i>” Uczelnia Łazarskiego w Warszawie, 2015, 3. <i>III Akademickim Forum Jakości</i>, Wyższa Szkoła Biznesu Dąbrowa Górnicza, 2015, 4. II Międzynarodowej Konferencji ARS DOCENDI „<i>Rozwijanie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich</i>”. Centrum Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej UJ, 2016. Powołanie na podstawie zarządzenia Rektora UEK nr 47/2015 Studium Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej w celu stałego zapewniania warunków do podnoszenia jakości kształcenia poprzez realizację kursu przygotowania dydaktycznego nowozatrudnionych nauczycieli akademickich oraz poszerzenie działalności polegające na organizowaniu warsztatów służących doskonaleniu kompetencji dydaktycznych, Zorganizowanie kolejnej edycji kursu dydaktycznego dla nowozatrudnionych nauczycieli akademickich oraz przeprowadzenie 54 godzin hospitacji zajęć przykładowych w ramach SDDA
Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia	Potrzeba zmodyfikowania karty doskonalenia przedmiotu służącej pozyskiwaniu informacji o osiąganiu zakładanych efektów kształcenia (nauczyciele akademicy, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, WZJK).	Opracowanie (2014) nowej formy karty „<i>Informacja nauczyciela akademickiego o osiąganiu efektów kształcenia</i>”. Nowa karta posiada prostą formułę pozwalającą na samoocenę prowadzącego przedmiot w zakresie realizowanych efektów kształcenia, a także ocenę warunków kształcenia.

	----- Badanie realizacji/osiągania przez studentów zakładanych przedmiotowych efektów kształcenia w zakresie realizowanych przedmiotów (WZJK, Dziekan, interesariusze zewnętrzni). Badanie opinii nauczycieli akademickich nt. czynników sprzyjających i utrudniających realizację zakładanych efektów kształcenia (WZJK, Dziekan, interesariusze zewnętrzni). ----- Analiza zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia – zbyt duża szczegółowość kryteriów oceniania (nauczyciele akademicki, Prodziekan ds. Kształcenia, WZJK) ----- Potrzeba sprawdzenia sposobu opracowania recenzji prac dyplomowych (Prodziekan ds. Kształcenia, WZJK, nauczyciele akademicki). ----- Potrzeba przybliżenia tematyki prac dyplomowych do aktualnych problemów rynku pracy i otoczenia gospodarczego.	----- Coroczna ocena realizacji zakładanych efektów kształcenia na Wydziale na podstawie formularza „<i>Informacja nauczyciela akademickiego o osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia</i>” – opracowanie rocznego sprawozdania o osiągnięciu efektów kształcenia. ----- Podjęcie dyskusji nt. obliczania oceny podsumowującej z ocen bieżących i sposobów obliczania ocen końcowych. W przypadku zajęć realizowanych wyłącznie w formie wykładu ocena egzaminacyjna może być oceną końcową. Uproszczenie sposobu formułowania kryteriów ocen dotychczas przyjętego w sylabusach przedmiotów. ----- Przegląd wybranych recenzji przez Przewodniczącą WZJK i sporządzenie pisemnej analizy. Wykazano poprawność sporządzania recenzji prac dyplomowych. W pojedynczych przypadkach zwrócono uwagę na konieczność zadbania o większą precyzyjność opiniowania prac. ----- Podjęcie dyskusji nad aktualizacją problematyki prac dyplomowych z Zespołem interesariuszy zewnętrznych oraz przedstawicielami pracodawców zapraszanych na wykłady gościnne.
--	--	--

Na podstawie przeprowadzonej podczas wizytacji analizy można stwierdzić, że działania doskonalące programy i proces kształcenia na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, w tym na kierunku *Ekonomia* sprzyjają zapewnianiu warunków stałego podnoszenia jakości kształcenia i kreowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia akademickiego. Część realizowanych zadań doskonalących ma charakter stałych praktyk kontynuowanych przez niektóre podmioty projakościowe np. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Biuro Jakości przy Pełnomocniku ds. Jakości Kształcenia, Studium Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej. Informacje o działaniach doskonalących jakość kształcenia, realizowanych w kolejnych latach (począwszy od roku 2012/13 do roku 2015/16) Wydział zamieszcza na swojej stronie internetowej (w zakładce „*system zapewniania jakości kształcenia*”).

Poza interesariuszami wewnętrznymi znaczącą rolę w formułowaniu i ocenie treści programowych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy odgrywa Zespół interesariuszy zewnętrznych w skład, której wchodzi przedstawiciele sektora przedsiębiorstw oraz instytucji publicznych, w tym zatrudniających absolwentów kierunku *ekonomia*. Głównym zadaniem Zespołu interesariuszy zewnętrznych jest zbliżenie środowiska nauki i praktyki gospodarczej. Jednym z obszarów współpracy jest dostosowanie programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Sugestie przedstawicieli Zespołu interesariuszy zewnętrznych wykorzystywane są w podejmowaniu tematyki prac dyplomowych oraz organizacji praktyk studenckich.

Jak poinformowano w czasie wizytacji Zespół interesariuszy zewnętrznych uczestniczy w posiedzeniach Zespołu programowo-dydaktycznego w celu opiniowania założeń koncepcji kształcenia i oceny kompetencji zawodowych absolwentów. Ponadto prowadzona jest

nieformalna wymiana informacji z przedstawicielami pracodawców zatrudniającymi absolwentów lub studentów podczas praktyk zawodowych.

Koncepcja kształcenia w ramach *wydziałowej indywidualnej ścieżki edukacyjnej* realizowana we współpracy z firmami, np.: (1) w formie projektów grupowych opracowywanych przez studentów w każdym semestrze, (2) podczas corocznych sympozjów naukowych, gdzie studenci spotykają się z przedstawicielami biznesu, którzy dzielą się swoim doświadczeniem w formie warsztatów i wykładów, a także tzw. „stolików kariery”, będących miejscem spotkań i otwartych rozmów na temat perspektyw zawodowych oraz uczenia się od najlepszych.

Zauważalna jest coraz większa aktywność pracowników naukowo-dydaktycznych związana z podejmowaniem bardziej sformalizowanej współpracy z przedsiębiorcami w zakresie wdrażania innowacyjnych form powiązań nauki z biznesem oraz przygotowania programów kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy, np. poprzez realizację wspólnych projektów dydaktycznych. Przykładem jest najnowszy projekt pt.: „Przedsiębiorczość i innowacyjność akademicka - model współpracy uczelni ekonomicznych z pracodawcami”, realizowany przez Katedrę Teorii Ekonomii w ramach programu „Dialog”.

Interesariusze wewnętrzni są członkami Zespołu programowo-dydaktycznego kierunku, Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Rady Wydziału, natomiast przedstawiciele pracodawców zasiadają w Zespole interesariuszy zewnętrznych i Zespole programowo-dydaktycznym. Można, zatem stwierdzić, iż przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są członkami wszystkich ciał odpowiedzialnych za podejmowania kluczowych decyzji dla projektowania, monitorowania i realizacji programów i efektów kształcenia.

Działania na rzecz podnoszenia jakości kształcenia są również realizowane przez Stowarzyszenie Adiunktów i Wykładowców. Jest to podmiot funkcjonujący przy Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie od 1990 r. Celem jego działalności jest integracja środowiska akademickiego i reagowanie na występujące w nim problemy, jak również wyzwania dotyczące pracy naukowej oraz dydaktycznej. W ramach działalności na rzecz społeczności akademickiej, Stowarzyszenie zorganizowało między innymi 22 warsztaty dydaktyczne z aktywnym udziałem studentów, mające na celu poprawę jakości kształcenia.

Przykładowymi tematami warsztatów były: *Sylwetka absolwenta Uniwersytetu Ekonomicznego*, *Wykształcenie wyższe – elitarne i egalitarne?*, *Uniwersytecki Kodeks Wartości w rozumieniu prawa oraz dobrych obyczajów akademickich*, *Czy szkoła wyższa wychowuje?*, *Student niepełnosprawny: bariery w studiowaniu (przy współudziale Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych)*, *Kreda czy komputer?*, *Czy szata tylko zdobi?*

Stowarzyszenie również aktywnie uczestniczy w działaniach przy opracowywaniu zmian dotyczących np. *Regulaminu studiów*. Przedstawiono również propozycje zmian dotyczących rekrutacji na studia II stopnia.

Należy również podkreślić, iż Samorząd studencki na początku każdego roku akademickiego organizuje **szkolenia z zakresu praw i obowiązków studenta**. Na szkoleniu są poruszane takie kwestie jak: struktury i władze uczelni, *savoir – vivre* na uczelni, jak napisać dobrą wiadomość mail, współpraca z dziekanatem, plan kampusu, umowa o kształcenie, szkolenie biblioteczne, ubezpieczenie, stypendia, zapisy na zajęcia z wychowania fizycznego i języki obce, system oceniania, ocena zajęć dydaktycznych, sesja egzaminacyjna, wyjazdy zagraniczne, działalność studencka, parlament studencki. Projekt **Karta starosty** zakłada przeprowadzenie szkolenia dla starostów grup z zakresu: praw i obowiązków studenta, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, planowania i organizowania sesji egzaminacyjnej dla grupy dziekańskiej. Zebrana podczas jego trwania baza starostów zapewnia bieżący kontakt z praktycznie każdą z grup dziekańskich. **Ankietyzacja zajęć dydaktycznych** jest promowana przez samorząd studencki: we wszystkich dostępnych portalach społecznościach, wysyłaniu

mailingu do wszystkich studentów, drukowaniem plakatów oraz innych materiałów promocyjnych oraz organizowaniem konkursów. Podczas sesji egzaminacyjnej Parlament studencki organizuje projekt **Pogotowie sesyjne**, w którym grupa doświadczonych studentów pomaga studentom w rozwiązywaniu ich problemów podczas sesji egzaminacyjnej. Parlament Studencki powołał **Rzecznika Praw Studenta**, którego zadaniem jest pomoc studentom w ich problemach. Rzecznik bardzo często pomaga w wyjaśnieniu spornych kwestii pomiędzy nauczycielem akademickim a studentem. Dodatkowym wsparciem dla studentów są cotygodniowe **dyżury** członków zarządu Parlamentu studenckiego oraz Rzecznika Praw Studenta. Podczas dyżuru student może przyjść i uzyskać odpowiedź na pytanie lub pomoc w zakresie rozwiązania trudnej sytuacji. Dzięki zastosowaniu odpowiedniego terminarza praktycznie codziennie studenci mogą pojawić się na dyżurze któregoś z członków Zarządu w Centrum Obsługi Studenta. Informacja o dyżurach znajduje się na stronie internetowej Parlamentu Studenckiego.

Biorąc powyższe pod uwagę na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych dokonywany jest systematycznie proces monitorowania struktury ocen i na bieżąco przyczynia się do stałej poprawy jakości procesu dydaktycznego oraz weryfikacji treści i efektów kształcenia. Przeprowadzany jest on poprzez analizę ocen prac etapowych, zaliczeniowych, egzaminacyjnych w trakcie studiów, ocenę praktyk oraz ocenę procesu dyplomowania. Brane są pod uwagę mierniki ilościowe i jakościowe np. współczynniki pozytywnych zaliczeń w pierwszym terminie, odsetek studentów z zaliczeniem warunkowym, procent studentów niekończących studiów, struktura ocen uzyskiwanych na egzaminie dyplomowym. W przypadku znacznego odsetka ocen niedostatecznych stosuje się mierniki jakościowe np. wprowadza się dodatkowe hospitacje zajęć, rozmowy z nauczycielami akademickimi czy też weryfikuje się treści kształcenia dostosowując je do poziomu danej grupy studenckiej.

Monitorowanie struktury ocen doprowadziło m.in. do wprowadzenia dodatkowych zajęć z ekonomii na studiach drugiego stopnia oraz dodatkowych zajęć z matematyki dla studentów pierwszego roku.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, iż ich wnioski są brane pod uwagę przy projektowaniu programu kształcenia, przede wszystkim w oparciu o prowadzone ankiety wśród absolwentów kończących kierunek, wniosków zgłaszanych bezpośrednio u prowadzących, władz wydziału czy w samorządzie studenckim. Przedstawiciele wydziałowego Samorządu Studenckiego wskazali, że władze umożliwiają im aktywny udział w procesie projektowania i monitorowania programu kształcenia, a efektem prac są zmiany w programie kształcenia. Jako przykład zostały wymienione m.in. zwiększona liczba godzin z modułów mikroekonomia oraz makroekonomia, wprowadzenie nowych modułów przygotowujących studentów do wybranych specjalności, czy zmniejszenie godzin modułów, których treści kształcenia były realizowane na innych zajęciach.. Regularnie pod koniec każdego semestru prowadzone są ankiety dotyczące modułów kształcenia poprzez system Wirtualny Dziekanat, a jej wnioski są opracowywane i przedstawiane na radzie wydziału oraz publikowane na stronie internetowej. Studenci stwierdzili, iż są zapoznawani z wynikami prowadzonej oceny i mają świadomość celu prowadzenia ankiet. Samorząd studencki bierze udział w pracach nad pytaniami i formą przeprowadzania ankiety dotyczącej oceny modułów i nauczycieli akademickich.

3.2.

Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów.

Dostęp jest zapewniony przez stronę internetową Uczelni <http://www.uek.krakow.pl/> i stronę internetową Wydziału <http://uek.krakow.pl/pl/uczelnia/wydzialy/wydzial-ekonomii-i-stosunkow-miedzynarodowych.html>. Nadzór merytoryczny nad stroną Wydziału sprawuje Dziekan. Zamieszczaniem i aktualizacją informacji zajmują się wyznaczeni przez Dziekana koordynatorzy (dwóch nauczycieli akademickich Wydziału), którzy współpracują z poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi w celu pozyskiwania aktualnych informacji. Przedstawiciel Centrum Informatyki zajmuje się administrowaniem domeny wydziałowej.

Pełny zakres systematycznie aktualizowanych informacji o warunkach rekrutacji, programie kształcenia i jego realizacji prezentowany jest publicznie w formie zgodnej z potrzebami przyszłych i obecnych studentów w następujących źródłach:

- warunki rekrutacji – zarówno w formie ogólnie dostępnego [informatora na dany rok akademicki](#), jak również na stronie internetowej [Wydziału EiSM](#), na stronie UEK, zakładka „[Kandydaci](#)” oraz zakładka „[Doktoranci](#)”
- program kształcenia (w tym informacje o kierunkowych efektach kształcenia, planach studiów, kartach przedmiotu, sylwetce absolwenta) – strona internetowa [Wydziału EiSM](#) oraz [platforma systemu KRK UEK](#)
- treści i metody kształcenia, a także sposoby sprawdzania osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia - [karty przedmiotów](#)
- realizacja procesu kształcenia – strona internetowa UEK - zakładka „[Plan zajęć](#)”, ujmująca harmonogram według różnych kryteriów.

Pełny zakres informacji o uznawaniu efektów kształcenia i kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, zasadach dyplomowania oraz zasadach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów udostępniany jest publicznie w następujących źródłach:

- uznawanie efektów kształcenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym – [Regulamin studiów](#), dostępny na stronie internetowej Uczelni
- uznawanie kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym – strona internetowa Wydziału, zakładka „[Zasady rekrutacji](#)”
- zasady dyplomowania - strona internetowa Wydziału, zakładka „[Praca dyplomowa](#)”
- zasady odbywania i zaliczania praktyk – strona internetowa Akademickiego Centrum Kariery, zakładka „[Praktyki](#)”,
- zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów – w formie [Uchwały Senatu UEK nr 14/2015](#) w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów
- System zapewniania jakości kształcenia na Wydziale EiSM– strona internetowa Wydziału, zakładka „[System zapewnienia jakości kształcenia](#)”,
- Wydziałowa Indywidualna Ścieżka Edukacyjna - strona internetowa Wydziału, zakładka „[Wydziałowa Indywidualna Ścieżka Edukacyjna](#)”
- Studium Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej – strona internetowa Wydziału, zakładka „[Studium Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej](#)”.

Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana przez studentów, pracowników i interesariuszy zewnętrznych współpracujących z katedrami i w ramach Zespołu interesariuszy zewnętrznych. Ma charakter zarówno formalnej, jak i nieformalnej wymiany informacji. Kwestie publicznej dostępności informacji podejmowane są w ramach działalności [Komisji Rektorskiej ds. Jakości Kształcenia](#), [Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia](#) i Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, doraźnie także podczas spotkań różnych komisji i zespołów, działających na Wydziale. Studenci oceniają dostępność do źródeł informacji, w co semestralnej ankiecie nt. jakości zajęć dydaktycznych (głównie w odniesieniu do dostępności kart przedmiotów i zawartych w nich elementów procesu kształcenia).

Ponadto studenci mają szeroki dostęp do dodatkowych informacji związanych z procesem kształcenia poprzez [Wirtualny Dziekanat](#), za pośrednictwem [Platformy Moodle](#), a także strony internetowej poszczególnych Katedr oraz innych jednostek ogólnouczelnianych (np. [Biblioteka Główna](#), [Dział Współpracy Międzynarodowej](#), [Biuro Programów Zagranicznych](#), [Akademiczne Centrum Kariery](#)).

W opinii studentów informacje są dla nich kompletne i aktualne, a w razie potrzeby bez problemu mogą znaleźć niezbędne informacje. Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana przez studentów, pracowników i interesariuszy zewnętrznych współpracujących z katedrami. Studenci oceniają dostępność do źródeł informacji w co semestralnej ankiecie nt. jakości zajęć dydaktycznych, głównie w odniesieniu do dostępności kart przedmiotów i zawartych w nich elementach procesu kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych określił i wdrożył zasady (procedury) projektowania i zatwierdzania programów kształcenia. Prowadzi na kierunku *ekonomia* monitorowanie i okresowe (semestralne) przeglądy programów kształcenia z udziałem interesariuszy wewnętrznych (studentów i nauczycieli akademickich) i zewnętrznych. Systematyczna analiza tego procesu oraz systematyczna ocena osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia prowadzi do podejmowania działań doskonalących jakość kształcenia na ocenianym kierunku, również z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy.

Wydział zapewnia również publiczny dostęp do pełnych i aktualnych informacji o programach kształcenia oraz bieżącej realizacji procesu kształcenia, tj. zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach dotyczących toku studiów dla wszystkich grup interesariuszy. Zapewnia również dostęp do warunków rekrutacji dla kandydatów na studia.

W opinii studentów ich wnioski są brane przy projektowaniu programu kształcenia co widzą m.in. na podstawie zmian w programach kształcenia dla kolejnych cykli kształcenia. Studenci i przedstawiciele samorządu studenckiego mają możliwość uczestniczenia w procesie projektowania i monitorowania programów kształcenia, proces odbywa się w oparciu o procedury angażujące interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Studenci przyznali, że mają dostęp do pełnych i aktualnych informacji dotyczących procesu kształcenia, poprzez stronę internetową, system Wirtualny Dziekanat oraz profil na portalu facebook. W opinii studentów w razie potrzeby mogą bez problemu odnaleźć niezbędne informacje dotyczące pomocy materialnej, planów zajęć, domów studenckich, wymian, wsparciu dla osób niepełnosprawnych oraz sylabusy.

Dobre praktyki

Wydział prowadzi działania doskonalące poprzez badania skuteczności procedur postępowania związanych z monitorowaniem oraz okresowym przeglądem programów kształcenia.

Ponadto dobra praktyką są organizowane przez studentów szkolenia z zakresu praw i obowiązków studenta, pogotowie sesyjne, w którym grupa doświadczonych studentów pomaga studentom w rozwiązywaniu ich problemów podczas sesji egzaminacyjnej, a także powołanie Rzecznika Praw Studenta.

Zalecenia

brak

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2.Obsada zajęć dydaktycznych

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Bazując na analizie dorobku naukowego, doświadczenia zawodowego, analizy obciążeń dydaktycznych i złożonych oświadczeń o przynależności do minimum kadrowego, Zespół Oceniający PKA stwierdza, że każdy z 16 wykładowców zgłoszonych przez władze Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie spełnia wymogi Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów. Wydział posiada zatem minima kadrowe na studiach I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim na ocenianym kierunku *ekonomia*.

W załączniku nr 47 do Raportu Samooceny „Charakterystyka dorobku kadry” władze Jednostki podały szczegółowe informacje na temat dorobku naukowego 16 wykładowców zaproponowanych do minimum kadrowego oraz 34 opiekunów prac dyplomowych. Lektura tego obszernego i starannie sporządzonego dokumentu skłania do stwierdzenia, że zasadniczy trzon kadry naukowo-dydaktycznej realizującej proces kształcenia reprezentuje właściwe dla kierunku spektrum specjalności naukowych, wśród których znajdują się między innymi:

- historia myśli ekonomicznej;
- rozwój teorii mikroekonomicznej;
- metodologia ekonomii;
- komparatywna analiza systemów gospodarczych;
- mikroekonomia;
- makroekonomia;
- ekonomia instytucjonalna;
- ekonomia personalistyczna;
- ekonomia dobrobytu;
- transformacja systemowa;
- polityka społeczno-gospodarcza państwa;
- integracja europejska i globalizacja gospodarcza;
- mikroekonomiczne i makroekonomiczne aspekty absorpcji funduszy UE;
- rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich;
- ubóstwo i nierówności społeczne;
- ekonomika sektora publicznego;
- ekonomika zdrowia;
- rynek pracy;
- jakość życia;
- finanse międzynarodowe;
- ewolucja teorii optymalnych obszarów walutowych;
- przyczyny, mechanizmy i skutki wojen walutowych;
- inwestycje i rynki kapitałowe;
- efektywność funkcjonowania strefy euro;
- organizacja procesów inwestycyjnych;
- wpływ nowoczesnych technologii na procesy gospodarowania;
- zarządzanie innowacjami;
- zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami;
- zarządzanie organizacjami;
- przedsiębiorczość w sektorze MSP;
- e-biznes;

- zachowania gospodarstw domowych na rynku finansowym;
- polityka regionalna;
- rozwój i konkurencyjność regionów;
- rewitalizacja obszarów zurbanizowanych oraz rozwój zrównoważony;
- gospodarka nieruchomościami;
- zarządzanie nieruchomościami komercyjnymi;
- organizacyjne i ekonomiczne aspekty zarządzania nieruchomościami komunalnymi;
- funkcjonowanie rynku nieruchomości, opodatkowanie nieruchomości;
- ekonomia nieruchomości ekologicznych;
- polityka mieszkaniowa państwa;

Zespołowi Wizytującemu PKA udostępniono wykazy publikacji kadry naukowo dydaktycznej z lat 2012-2016 oraz zapewniono wgląd do najbardziej prestiżowych publikacji. Wykazy te obejmują:

- 172 monografie;
- 13 skryptów;
- 19 publikacji w czasopismach z listy A;
- 741 publikacji z listy B.

Dorobek ten jest imponujący nie tylko pod względem ilościowym, ale i jakościowym. Jego konsekwencją jest przyznanie Wydziałowi kategorii naukowej A w ramach parametryzacji jednostek naukowych. Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych w następujących dyscyplinach: ekonomia, nauki o zarządzaniu oraz nauki o polityce.

Nauczyciele akademicki posiadają kwalifikacje zgodne z dyscyplinami, do których zostały przypisane efekty kształcenia na ocenianym kierunku (dyscyplina wiodąca: ekonomia, dyscyplina uzupełniająca: nauki o zarządzaniu). Problematyka prowadzonych przez nich badań oraz zakres tematyczny ich publikacji naukowych oraz posiadane doświadczenie zawodowe są zgodne z tematyką prowadzonych zajęć.

Z zaproponowanych przez władze Wydziału w skład minimum kadrowego na kierunku *ekonomia* 16 wykładowców do minimum kadrowego zaliczono każdego z nich. Imienny wykaz nauczycieli akademickich, którzy zostali zaliczeni do minimum kadrowego ocenianego kierunku zamieszczono w załączniku nr 4. W poniższej tabeli przedstawiono zagregowane informacje na ten temat.

Lp.	Wyszczególnienie	a) studia I stopnia	b) studia II stopnia
1.	<i>Wykładowcy zgłoszeni i zakwalifikowani do składu minimum kadrowego</i>		
2.	ogółem, w tym:	16	16
3.	- samodzielni pracownicy naukowci	6	6
4.	- w tym profesorowie tytularni	3	3
5.	- doktorzy	10	10
6.	<i>Wykładowcy reprezentujący dyscyplinę naukową ekonomia</i>		
7.	ogółem, w tym:	14	14
8.	- samodzielni pracownicy naukowci	6	6
9.	- doktorzy	8	8
10.	<i>Wykładowcy reprezentujący dyscyplinę naukową nauki o zarządzaniu</i>		
11.	ogółem, w tym:	2	2
12.	- samodzielni pracownicy naukowci	0	0
13.	- doktorzy	2	2
14.	<i>Liczba wykładowców, spośród zgłoszonych przez Władze Wydziału, w skład minimum kadrowego, którzy nie zostali zaliczeni do owego minimum</i>	0	0

W proces dydaktyczny na ocenianym kierunku zaangażowanych jest w sumie 245 nauczycieli akademickich, w tym 72 lektorów. Rzeczywiste obciążenia dydaktyczne nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych (w sumie 185 wykładowców wymienionych w załączniku nr 46 do *Raportu samooceny*) wynosiły w roku akademickim 2016/2017 od 6 do 305 godzin zajęć, przy czym dominowały obciążenia na poziomie od 60 do 150 godzin. Struktura obciążeń dydaktycznych kadry realizującej zajęcia na kierunku *ekonomia* przedstawia się następująco:

- do 30 godzin zajęć: 62 wykładowców;
- od 31 do 99 godzin zajęć: 76 wykładowców;
- od 100 do 200 godzin zajęć: 34 wykładowców;
- powyżej 200 godzin zajęć: 13 wykładowców.

Z powyższego wynika, że realizowane przez nauczycieli akademickich pensum nie obciąża nadmiernie kadry naukowej pracą dydaktyczną i umożliwia wykładowcom intensywny rozwój naukowy.

Z załącznika nr 46 wynika, że nauczyciele akademicy zatrudnieni są w zdecydowanej większości na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, a niektórzy na podstawie mianowania, umowy o pracę na czas określony oraz nieliczni w oparciu o umowy cywilnoprawne. Taka forma zatrudnienia sprzyja stabilizacji minimum kadrowego oraz identyfikowaniu się wykładowców z macierzystą Uczelnią, co jest sytuacją ze wszech miar pożądaną, ponieważ bezpośrednio przekłada się na jakość kształcenia.

Struktura kwalifikacji kadry, prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku *ekonomia*, pod względem posiadanych tytułów i stopni naukowych przedstawia się następująco:

- 19 profesorów tytularnych;
- 27 doktorów habilitowanych;
- 107 wykładowców ze stopniem naukowym doktora;
- 18 nauczycieli akademickich z tytułem zawodowym magistra;
- 72 lektorów języków obcych z tytułem zawodowym magistra;
- 1 lektor (języka chińskiego) z tytułem zawodowym licencjata.

Z kolei kadrę Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych stanowi 35 samodzielnych pracowników naukowych, 80 adiunktów i 15 asystentów, którzy zatrudnieni są w 18 katedrach reprezentujących różnorodne specjalności naukowe. Z powyższego zestawienia wynika, że potencjał naukowo-dydaktyczny kadry realizującej zajęcia na wizytowanym kierunku *ekonomia* jest bardzo silny.

Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego w relacji do liczby studentów na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z aktualnymi wymogami, wynikającymi z Rozporządzenia MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów. Dla studiów I i II stopnia stosunek ten wynosi $16/1752=1:109$. Jednakże z powodu wymogów prawnych, które będą obowiązywały od nowego roku akademickiego, a konkretnie od 1 października 2017 roku, w świetle których dopuszczalna liczba studentów przypadająca na wykładowcę zaliczanego w skład minimum kadrowego nie powinna przekroczyć 60, władze dziekańskie powinny podjąć niezbędne kroki w celu spełnienia nowych wymogów. Będzie to oznaczało w praktyce potrzebę zgłoszenia do minimum kadrowego kolejnych wykładowców.

4.2.

Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku *ekonomia* w pełni respektuje zasadę zgodności zakresu merytorycznego przedmiotu z dorobkiem naukowym wykładowcy. Wykłady, ćwiczenia, laboratoria i seminaria prowadzone są wyłącznie przez osoby posiadające dorobek naukowy, który w pełni odpowiada tematyce przedmiotu. Kwalifikacje kadry realizującej program nauczania są także adekwatne do wymagań wynikających z

obowiązujących standardów i specyfiki przedmiotów. Prowadzenie wykładów nie jest powierzane osobom, które nie posiadają stopnia naukowego doktora (wyjątkiem jest przedmiot „Intercultural communication for business and man” – załącznik 46, oraz „Wnioskowanie statystyczne” – załącznik 53 *Raportu samooceny*).

Obsada zajęć uwzględnia nie tylko formalne aspekty związane z dyplomami, certyfikatami i świadectwami, które znajdują się w teczkach osobowych i potwierdzają kompetencje każdego nauczyciela akademickiego, ale również uwzględnia, stosownie do ogólnoakademickiego profilu kształcenia, wyniki badań naukowych. Kadra realizuje badania statutowe, granty i inne projekty badawcze. Wykładowcy wykorzystują wyniki prowadzonych badań w ramach zajęć obligatoryjnych i fakultatywnych. Ponadto wykładowcy są zachęceni przez władze Wydziału do upowszechniania rezultatów swoich prac badawczych oraz włączania studentów w przygotowanie i pomoc w organizacji badań.

Projekty badawcze posiadają interdyscyplinarny i nowatorski charakter. Szczegółowy ich wykaz z podziałem na 10 poszczególnych katedr Wydziału zamieszczono w załączniku nr 10 do Raportu Samooceny. Obejmuje on okres od 2012 roku i zawiera następujące elementy:

- zakres tematyczny katedralnych badań naukowych;
- najważniejsze tematy badawcze (w liczbie 92), z uwzględnieniem badań statutowych katedr oraz badań realizowanych przez młodych naukowców;
- zestawienie organizowanych konferencji naukowych (w liczbie 21);
- uzyskane granty (w liczbie 27);
- publikacje dokumentujące wyniki badań w formie monografii;
- nagrody pracowników naukowych;
- awanse naukowe kadry;
- uczestnictwo studentów Koła Naukowego „Grunty”, Koła Naukowego Makroekonomii i Gospodarki Światowej, Koła Naukowego Przedsiębiorczości i Innowacji, Koła Naukowego Analiz Makroekonomicznych oraz Laboratorium Dialogu w badaniach naukowych;
- projekty badawcze realizowane przez studentów w ramach kół naukowych przy katedrach
- zakres współpracy z instytucjami w kraju i za granicą;
- ekspertyzy wykonane na zlecenie podmiotów zewnętrznych.

Istotnym aspektem doboru kadry jest powierzanie seminariów dyplomowych i innych zajęć związanych z nabywaniem przez studentów przygotowania do prowadzenia badań i kompetencji badawczych osobom legitymującym się doświadczeniem badawczym w dyscyplinach, do których zostały przypisane efekty kształcenia dla kierunku, czyli w dyscyplinie ekonomii i nauk o zarządzaniu.

Reasumując, obsada zajęć dydaktycznych bardzo dobrze odpowiada wymogom studiów o profilu ogólnoakademickim. Formy zajęć są adekwatne do posiadanych przez wykładowców kwalifikacji. Prowadzenie wykładów powierzane jest pracownikom naukowym posiadającym co najmniej stopień naukowy doktora. Ponadto warto podkreślić duże zaangażowanie wykładowców w pracę dydaktyczną. Taki wniosek płynie między innymi z ożywionej dyskusji, jak miała miejsce podczas spotkania Zespołu Oceniającego PKA z kadrą naukowo-dydaktyczną Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych.

4.3.

Za rozwój i doskonalenie kadry odpowiedzialny jest Dziekan Wydziału. Procedura monitorowania polityki kadrowej i systemu wspierającego rozwój kadry naukowo-dydaktycznej koncentruje się na następujących aktywnościach:

- pozyskiwanie reprezentatywnych opinii nauczycieli akademickich o warunkach rozwoju tworzonej na Wydziale;

- monitorowanie uczestnictwa nauczycieli akademickich w programach wymiany międzynarodowej;
- nagradzanie najlepszych nauczycieli akademickich;
- monitorowanie organizacji warsztatów dydaktycznych;
- weryfikowanie uczestnictwa nowoprzyjętych nauczycieli akademickich w zajęciach doskonalących kompetencje dydaktyczne;
- opracowanie analizy mocnych i słabych stron systemu wspierania rozwoju kadry oraz projektu doskonalenia tego systemu.

Priorytetem polityki kadrowej jest zatrudnianie do pracy naukowo-dydaktycznej jak najlepszych kandydatów w oparciu procedury konkursowe. Kwestie te regulowane są przez przepisy ustawowe oraz Statut UEK. Polityka kadrowa prowadzona jest w sposób transparentny i zapewniający rozwój i doskonalenie kadry. Dzięki niej możliwy jest właściwy dobór kadry, a także motywowanie nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. W gestii władz dziekańskich i rektorskich leży wyróżnianie pracowników za uzyskiwane osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Za osiągnięcia w wyżej wymienionych dziedzinach nauczyciele akademicy mogą otrzymywać stosowne nagrody, przy czym procedury ich przyznawania są przejrzyste i określone w regulaminach. Wnioski o nagrody są opiniowane przez Radę Wydziału i właściwe komisje senackie. Wątpliwie także podkreślić, że wykorzystywane instrumenty motywacyjne są również ukierunkowane na umiędzynarodowienie procesu kształcenia, czego wyrazem jest wspieranie wyjazdów zagranicznych pracowników w celach naukowych.

Jedną z przesłanek efektywności realizowanej polityki kadrowej jest zapewnienie kadrze akademickiej, a w szczególności młodemu pracownikom naukowym, optymalnych warunków rozwoju naukowego. Z zadania tego władze dziekańskie wywiązują się bardzo dobrze. Wspierają finansowo organizację i udział w konferencjach naukowych, seminariach, szkoleniach i warsztatach dydaktycznych. Umożliwiają korzystanie z urlopów doktorskich i naukowych, co szczegółowo reguluje Zarządzenie Rektora nr R-0201-4 z 2015 roku. Zapewniają możliwość skierowania do druku w Wydawnictwie Uczelnianym wyróżniających się prac doktorskich oraz stworzyły tzw. szybką ścieżkę publikacji prac habilitacyjnych. Te i inne inicjatywy skutkują wzrostem liczby prac awansowych i w konsekwencji wzrostem potencjału kadrowego Wydziału.

Liczba 18 ukończonych prac awansowych w latach 2012-2017 (przewodów doktorskich, habilitacyjnych oraz postępowań o nadanie tytułu naukowego profesora) jest satysfakcjonująca, ponieważ w tym okresie wypromowano 7 doktorów, 9 doktorów habilitowanych oraz 2 profesorów tytularnych. Dane te potwierdzają bardzo dobre tempo rozwoju naukowego własnej kadry, choć w grupie profesorów tytularnych oczekiwania władz Uczelni są z pewnością wyższe.

Ważną formą doskonalenia umiejętności dydaktycznych kadry są hospitacje zajęć. Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono prawidłowo prowadzoną dokumentację hospitacji zajęć dydaktycznych realizowaną przez kierowników katedr. Składa się na nią:

- 5 protokołów hospitacji zajęć wykładowców Katedry Strategii Zarządzania i Rozwoju Organizacji (2016 rok);
- 5 protokołów hospitacji zajęć wykładowców Katedry Polityki Ekonomicznej i Programowania Rozwoju (2015-2016)
- 5 protokołów hospitacji zajęć wykładowców Katedry Ekonomiki Nieruchomości i Procesu Inwestycyjnego (2014-2017)
- 3 protokoły hospitacji zajęć wykładowców Katedry Zarządzania Kapitałem Ludzkim (2013-2014);
- 2 protokoły hospitacji zajęć wykładowców Katedry Przedsiębiorczości i Innowacji (2014-2015);

Ponadto Zespołowi Oceniającemu PKA przekazano do wglądu protokoły zawierające charakterystykę przebiegu wybranych zajęć, które również zostały poddane hospitacjom. Były to ćwiczenia z 7 przedmiotów, takich jak między innymi: makroekonomia, psychologia, psychologia zarządzania, polityka zatrudnienia. Warto w tym miejscu nadmienić, że wzorzec karty hospitacji zajęć na WEiSM, który opracowany został przez Studium Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej, przyjęto jako obowiązujący na wszystkich pozostałych Wydziałach Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Władze Wydziału podejmują również inne systematyczne działania na rzecz kompleksowej i wieloaspektowej oceny jakości kadry. Procedura monitorowania kwalifikacji nauczycieli akademickich przewiduje następujące działania:

- weryfikacja kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe;
- weryfikacja stanu minimum kadrowego dla danego kierunku studiów i liczby studentów;
- weryfikacja zgodności kwalifikacji dydaktycznych i dorobku naukowego kadry z prowadzonymi przedmiotami;
- ocena aktywności naukowej nauczycieli akademickich w danym roku/okresie analizy;
- weryfikacja kompetencji dydaktycznych nowoprzyjętych nauczycieli akademickich;
- uczestnictwo nowoprzyjętych nauczycieli akademickich w zajęciach doskonalących kompetencje dydaktyczne;
- opracowanie projektu zmian doskonalących kwalifikacje nauczycieli akademickich/

Ważnym narzędziem doskonalenia kadry jest ocena bieżąca i okresowa pracowników. Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają ocenie bieżącej przez bezpośrednich przełożonych i ocenie okresowej przez Wydziałową Komisję ds. Rozwoju Kadry Naukowo-Dydaktycznej oraz władze dziekańskie i rektorskie. Mianowani profesorowie tytularni oceniani są co 4 lata, a pozostali nauczyciele akademicy co 2 lata. Pracownicy są oceniani także przed upływem okresu zatrudnienia na czas określony, przed wnioskowanym awansem oraz w przypadku naruszenia zasad dyscypliny pracy. Ocena kwalifikacji nauczycieli akademickich jest dokonywana według kryteriów ujętych w formularzu oceny okresowej, który uwzględnia następujące kwestie:

1) działalność dydaktyczna:

- obciążenia dydaktyczne – realizacja pensum;
- obciążenia dydaktyczne – zajęcia dodatkowe;
- publikacje dydaktyczne;
- inne formy pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz działania na rzecz rozwoju dydaktyki.

2) działalność naukowo-badawcza:

- dorobek naukowy punktowany, oceniany wg punktów MNiSW;
- dorobek naukowy niepunktowany.

3) działalność organizacyjna:

- działalność organizacyjna w UEK oraz na rzecz nauki i edukacji;
- współpraca z otoczeniem gospodarczym, administracyjnym i innym.

4) ocena bezpośredniego przełożonego, w tym za opiekę nad studentami i kształcenie kadry naukowej.

Wyniki oceny okresowej pracowników uwzględniają w szczególności organizację i udział w konferencjach naukowych, szkoleniach, warsztatach; realizację projektów badawczych; dorobek publikacyjny, a także podejmowane samokształcenie i zdobywanie stopni naukowych. Szczegółowe informacje na temat aktywności pracowników naukowych i dydaktycznych są na bieżąco gromadzone w repozytorium danych o dorobku, działalności organizacyjnej i dydaktycznej pracowników naukowych UEK: akredytacja.uek.krakow.pl.

Istotnym instrumentem bieżącej oceny kadry są wnioski z oceny dokonywanej co semestr przez studentów. Zespół Wizytujący PKA miał możliwość zapoznania się z raportami z oceny zajęć dydaktycznych przez studentów. Wyniki zostały opracowane w taki sposób aby zapewnić porównywalność danych dla poszczególnych wydziałów, katedr i nauczycieli akademickich. Należy podkreślić reprezentatywność badań, ponieważ przykładowo raport oceniający pracę poszczególnych wykładowców, który powstał w 2016 roku bazuje na 10 473 ankietach. Średnia uzyskana ocena jakości kształcenia wyniosła w tradycyjnej szkolnej skali 4,32 i była o 0,04 wyższa w stosunku do roku poprzedniego. Zdecydowana większość ocen zawierała się w przedziale 3,70-4,60. Profesorowie uzyskali noty od 3,30 do 4,66; adiunkci od 2,81 do 4,90; asystenci i starsi wykładowcy od 3,51 do 4,86; natomiast inni nauczyciele akademicki (np. lektorzy) od 3,85 do 4,74. Najlepiej oceniane Katedry to Katedra Historii Myśli Ekonomicznej (4,65), Katedra Strategii Zarządzania i Rozwoju Organizacji (4,55) i Katedra Prawa Publicznego (4,51). Z kolei najslabiej ocenione katedry to Katedra Polityki Ekonomicznej i Programowania Rozwoju (4,02), Katedra Przedsiębiorczości i Innowacji (4,06) oraz Katedra Teorii Ekonomii (4,10). Zagregowane wyniki ewaluacji z danego semestru udostępniane są na platformie Moodle. Na platformie tej publikowana jest także lista 10 nauczycieli akademickich najlepiej ocenionych przez studentów w danym semestrze. Najwyżej ocenieni wykładowcy są honorowani nagrodami Rektora oraz Parlamentu Studentów UEK. Studenci corocznie rozstrzygają konkurs „Mentorzy UEK” w czterech kategoriach: „Innowator”, „Bystrzak”, „Bratnia dusza”, „Kawalarz”. Zwycięstwo w tym konkursie jest traktowane jako prestiżowe przez wielu pracowników UEK.

Należy podkreślić, że kadra naukowo dydaktyczna realizująca zajęcia na ocenianym kierunku *ekonomia* jest wysoko oceniana zarówno przez studentów, jak i przez przełożonych. W 2016 r. nagrody indywidualne i zespołowe za osiągnięcia w zakresie działalności naukowej otrzymało 144 nauczycieli akademickich Wydziału, w tym przyznano 82 nagrody naukowe, 18 nagród dydaktycznych i 36 nagród organizacyjnych. Ponadto nagrody specjalne otrzymało 6 osób oraz 2 kolejnych wykładowców za całokształt działalności.

Władze Uczelni i Wydziału podejmują wiele działań na rzecz podnoszenia kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej. Wykładowcy realizujący zajęcia na ocenianym kierunku *ekonomia* mają możliwość uczestnictwa w konferencjach, szkoleniach i warsztatach, których celem jest doskonalenie kompetencji dydaktycznych. Wśród przykładów tych działań można wymienić uzyskanie dyplomów i certyfikatów uczestnictwa w następujących szkoleniach, które odbyły się w ostatnich latach:

1. ogólnopolskie konferencje naukowo-szkoleniowe pt. „Systemy zapewniania jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym w świetle wymogów akredytacji zewnętrznej” (trzy edycje) organizowane przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego oraz Akademię Edukacji Praktycznej „Meritum”;
2. Europejskie Forum Prawa i Edukacji pt. „Europejskie Trendy Edukacyjne”, organizowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polską Akademię Nauk i Polską Komisję Akredytacyjną;
3. warsztaty dydaktyczne Stowarzyszenia Adiunktów i Wykładowców Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie;
4. szkolenie „Innowacyjny Wykładowca”, Collegium Wratislaviense;
5. warsztaty dla kadry naukowo-dydaktycznej pt. „Jak nauczać studentów”, Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa w Siedlcach przy współpracy z fińską firmą Capful Ltd.;

Podczas spotkania Zespołu Oceniającego PKA z kadrami naukowo-dydaktyczną, na którym obecnych było 38 wykładowców, wykładowcy podkreślali, że wskazane byłoby zwiększenie przez MNiSW wsparcia finansowego międzynarodowych projektów badawczych oraz większe dowartościowanie nauk społecznych w systemie kształcenia ekonomicznego.

Przewodniczący Zespołu Oceniającego zapytał zebranych czy zasadne byłoby wprowadzenie rozwiązania funkcjonującego na innej uczelni na wydziale z kształceniem ekonomicznym, polegającego na tym, że środki finansowe na badania obliczane są według wzoru: (liczba uzyskanych punktów za artykuł naukowy – 15) x 200 zł. Zebrani zgodzili się, że tego typu rozwiązania są inspirujące do aktywności publikacyjnej.

Nauczyciele akademicki stwierdzili ponadto, że w minionym roku akademickim podjęto aktywne wysiłki w celu poszerzenia oferty dydaktycznej poprzez uruchomienie nowych specjalności, dostępnych od roku akademickiego 2017/2018:

- Konsulting w biznesie i sferze publicznej (na studiach licencjackich i magisterskich);
- Analizy ekonomiczne i finansowe (na studiach magisterskich).

Warto w tym miejscu nadmienić, że Wydział prowadzi ogółem 6 kierunków studiów:

1. *ekonomia*,
2. *europaistyka*,
3. *inżynieria organizacji i zarządzania*,
4. *logistyka międzynarodowa*,
5. *międzynarodowe stosunki gospodarcze*,
6. *stosunki międzynarodowe*.

W ramach kierunku *ekonomia* od 1 października 2017 roku oferowanych będzie 13 specjalności wymienionych w poniższym zestawieniu:

Studia I stopnia	Studia II stopnia
1. Analizy ekonomiczne i finansowe 2. Ekonomia menedżerska 3. Konsulting w biznesie i sferze publicznej 4. Nieruchomości i inwestycje, 5. Przedsiębiorczość i innowacje, 6. Strategie rozwoju biznesu,	1. Analizy ekonomiczne i finansowe 2. Ekonomia menedżerska 3. Konsulting w biznesie i sferze publicznej 4. Nieruchomości i inwestycje 5. Przedsiębiorczość i innowacje 6. Strategie rozwoju biznesu 7. Gospodarowanie kapitałem ludzkim

Kadra dydaktyczna podkreślała, że *ekonomia* jest jednym z flagowych kierunków Wydziału, który od lat cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem kandydatów na studia – szczególnie na studia stacjonarne.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili bardzo pozytywne opinie dotyczące kadry naukowej, z którą odbywają zajęcia. Podkreślali, że mają możliwość oceny nauczycieli akademickich poprzez ankiety realizowane pod koniec każdego semestru oraz kierując swoje wnioski i opinie do Prodziekana. W ich opinii system funkcjonuje sprawnie, a ich wnioski są brane pod uwagę. Wyniki z ankiet studenckich mają wpływ na ocenę okresową pracownika, z wagą 0,2 w ogólnej ocenie. W opinii studentów podejmowane są działania mające na celu doskonalenie kadry naukowej. Ponadto studenci podkreślili duże doświadczenie oraz dobre przygotowanie do prowadzenia zajęć.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zespół Oceniający PKA stwierdza, że zarówno dorobek naukowy, jak i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *ekonomia* zapewniają realizację programu kształcenia i możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Kwalifikacje naukowe wykładowców tworzą kompatybilny zestaw, który jest adekwatny do potrzeb naukowo-dydaktycznych wynikających z opisu przyjętych efektów kształcenia.

Liczba pełnoetatowych pracowników naukowo-dydaktycznych oraz wykładowców zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych jest adekwatna do potrzeb

dydaktycznych. Obsada zajęć jest prawidłowa. Osiągnięcia naukowe i dydaktyczne stanowią istotny aspekt doboru kadry. Uczelnia realizuje właściwie politykę kadrową, która jest zorientowana głównie na rozwój własnej kadry akademickiej. Większość kadry jest związana od co najmniej kilku lat z ocenianą Jednostką, co dobrze świadczy o stabilności kadry.

W opinii studentów kadra naukowo-dydaktyczna jest dobrze przygotowana do prowadzenia zajęć, a także ma bardzo duże doświadczenie. Studenci przyznają, iż zauważają podejmowane działania mające na celu doskonalenie kadry prowadzącej proces kształcenia, przede wszystkim w oparciu o wnioski z ankiet studenckich.

Dobre praktyki

1. Skuteczne motywowanie kadry naukowo-dydaktycznej do zamieszczania wyników własnych badań naukowych w najwyższej punktowanych czasopismach. W latach 2012-2016 wykładowcy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów opublikowali 19 artykułów naukowych w czasopismach z listy A. Również liczba wydanych w tym okresie monografii jest imponująca i wynosi 172.
2. Sukcesywne aplikowanie o granty podnoszące kompetencje dydaktyczne kadry akademickiej Wydziału. Istotne jest przy tym, że niektóre z projektów badawczych uzyskały dofinansowanie i są wdrażane. Przykładem takiego grantu jest projekt badawczy „UEK HUB. Uniwersytecki hub dydaktyczny”, który otrzymał dofinansowanie z NCBiR i jest realizowany w latach 2017-2019 w ramach programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój;
3. Aktywna działalność Studium Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej, które funkcjonuje w Uczelni od dwóch dekad i jest prowadzone przez pracowników Katedry Psychologii i Dydaktyki. Studium przyczynia się do doskonalenia procesów dydaktycznych, w tym wdrażania nowatorskich metod kształcenia (np. metoda odwróconej klasy, metoda projektu, metoda webquest, metaplan, gamifikacja), implementacji narzędzi cyfrowych (np. kahoot, tagxedo, dysk Googla) oraz optymalizacji programów nauczania. Studium odgrywa ważną rolę na rzecz kreowania innowacyjnych umiejętności dydaktycznych, kompetencji informatycznych oraz kompetencji językowych, umożliwiających prowadzenie dydaktyki w języku obcym z użyciem specjalistycznej terminologii. Wśród dobrych praktyk realizowanych przez Studium wymienić można organizację warsztatów dydaktycznych dla zainteresowanych nauczycieli akademickich, zorganizowanie trzydniowego szkolenia pt. „Innowacyjny wykładowca”, w którym wzięło udział 62 nauczycieli akademickich Wydziału oraz zorganizowanie dwudniowego „Symposium Dydaktycznego UEK” dla kierowników katedr, służącego rozwijaniu kompetencji dydaktycznych i wspieraniu zmian w dokonywaniu modernizacji procesu kształcenia. Wzięło w nim udział 65 osób, w tym 21 z Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych.
4. Samorząd studencki każdego roku organizuje konkurs „Mentorzy UEK”, w którym studenci wybierają i nagradzają 10 najlepszych nauczycieli akademickich. W ramach konkursu przeprowadzają własną niezależną ankietę w czterech kategoriach: „Innowator”, „Bystrzak”, „Bratnia dusza”, „Kawalarz”. W ocenie wykładowców w ankietyzacji bierze udział wielu studentów, co sprawia, że wyniki są obiektywne. Zwycięstwo w tym konkursie jest traktowane prestiżowo przez pracowników UEK. Lista laureatów jest ogłaszana na uczelnianej platformie internetowej. Jest to zatem wartościowe uzupełnienie rozwiązań motywujących do doskonalenia umiejętności dydaktycznych przez nauczycieli akademickich.

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Na kierunku *ekonomia* prowadzona jest aktywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, czyli pracodawcami i ekspertami biznesowymi, którzy od kilku lat mają wpływ na doskonalenie procesu dydaktycznego na tym kierunku, m.in. w zakresie modyfikowania i doskonalenia programu kształcenia oraz weryfikowania i oceny efektów kształcenia. Formy współpracy obejmują wygłaszanie wykładów otwartych, prowadzenie zajęć w celu wdrażania praktycznych modułów i treści kształcenia, oferowanie praktyk dla studentów.

Kontakty z przedstawicielami pracodawców utrzymują katedry koordynujące poszczególne specjalności, np. podczas realizowania działalności badawczej, jak również w ramach procesu dydaktycznego (np. wykłady gościnne, szkolenia, warsztaty, konferencje).

W ramach tej współpracy np. na specjalności *nieruchomości i inwestycje*, oprócz konsultowania programu specjalności, część przedmiotów prowadzona jest we współpracy z firmami - studenci realizując projekty semestralne biorą udział w wyjazdach studyjnych do przedsiębiorstw, wykładach i warsztatach prowadzonych przez pracowników firmy oraz opracowują *case studies* oparte na realnych problemach. Wśród interesariuszy dla tej specjalności są m.in.: Małopolskie Stowarzyszenie Pośredników w Obrocie Nieruchomościami, Stowarzyszenie Zarządców i Administratorów Nieruchomości, Polską Federację Rynku Nieruchomości, Polski Związek Firm Deweloperskich, Stowarzyszenie Budowniczych Mieszkań i Domów. Podjęto również ścisłą współpracę z Ministerstwem Infrastruktury.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie np. specjalności *przedsiębiorczość i innowacje* obejmuje głównie wykłady gościnne i działalność badawczo-rozwojową i jest prowadzona jest m.in. z: Międzynarodowym Portem Lotniczym im. Jana Pawła II w Krakowie-Balice, Koala Metrics (start-up) Sp. z o. o., Valeo Autosystemy Sp. z o. o., Nowym Stylem Sp. z o.o., Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej S.A., Izłą Przemysłowo-Handlową w Krakowie, Małopolskim Stowarzyszeniem Pracodawców Lewiatan, Akademickimi Inkubatorami Przedsiębiorczości (AIP) w Krakowie. Działania realizowane przez AIP Kraków to np. kurs „Blue Ocean Strategy – Innowacyjny rozwój firmy”, szkolenie pt. „Etat czy Własna Firma - jak wybrać karierę zawodową?”, warsztaty „Nowoczesne narzędzia marketingu w mediach społecznościowych”, spotkania biznesowe z serii „StartUp Mixer”.

Ponadto, wspólnie z pracodawcami realizowane są projekty dydaktyczne, np. projekt pt. „Projekt biznesowy z perspektywy praktyków”, obejmujący wykłady i warsztaty, podczas których studenci mają możliwość opracowania własnego pomysłu biznesowego pod kierunkiem zespołu ekspertów. Inny projekt „Pi-Pwp Edu Autyzm” realizowany we współpracy z Fundacją Wspólnota Nadziei, Małopolskim Związkiem Pracodawców oraz Stowarzyszeniem WAI NOT z siedzibą w Belgii. Celem tego projektu była poprawa dostępu do rynku pracy osób ze spektrum autyzmu poprzez wykorzystanie platformy internetowej przez te osoby, pracodawców, pracowników szkoły wyższej i studentów. Projekt finalizowało certyfikowane szkolenie dla 100 studentów kierunku *ekonomia*.

Ważnym efektem współpracy jest także opracowanie i opublikowanie *case studies* wspólnie z zainteresowanymi przedsiębiorcami, które są wykorzystywane w procesie dydaktycznym (np. w ramach przedmiotu „Małe i średnie przedsiębiorstwa na rynkach UE” stosowane jest studium przypadku opublikowane wspólnie z Project Managerem - koordynatorem projektu opiekunek do osób starszych w firmie Leader Service Europe).

Także koncepcja kształcenia w ramach [WISE](#) jest realizowana we współpracy z firmami, np.: (1) w formie projektów grupowych opracowywanych przez studentów w każdym semestrze, (2) podczas corocznych sympozjów naukowych, organizowanych przez stowarzyszenie WISE (zrzeszające studentów i absolwentów WISE), gdzie studenci spotykają się z przedstawicielami biznesu, którzy dzielą się swoim doświadczeniem w formie warsztatów i wykładów, a także

tzw. „stolików kariery”, będących miejscem spotkań i otwartych rozmów na temat perspektyw zawodowych oraz uczenia się od najlepszych. W ramach współpracy, firmy związane ze specjalnością WISE obejmują patronatem przedsięwzięcia realizowane przez studentów i wspierają ich aktywność, zarówno naukową, jak i pozauczelnianą (wsparcie wolontariatu, staże, praktyki itp.). Przykładowo, w [II Sympozjum WISE](#) w 2016 r. uczestniczyli przedstawiciele biznesu i administracji publicznej, np. prezydent Tarnowa, przedstawiciele Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie, firmy A.T. Kearney, firmy deweloperskiej Bryksy, firmy Valeo, Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Tarnowie i Krakowie.

W roku akademickim 2015/2016 zintensyfikowano współpracę z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów kierunku *ekonomia* i przyjmującymi studentów na praktyki. Na specjalności *Zarządzanie i doradztwo personalne* w celu zebrania opinii pracodawców zatrudniających absolwentów wykonano badania i przeprowadzono konsultacje w ramach spotkań przy okazji konkursów *Lider Zarządzania Zasobami Ludzkimi* i *HR Innovator*. Oczekiwania pracodawców są na bieżąco monitorowane i uwzględniane w treściach kształcenia na podstawie współpracy z Urzędem Pracy. Na specjalności *Nieruchomość i inwestycje* również zbierano informacje w trakcie odbywania praktyk dyplomowych oraz podczas uczestnictwa pracowników Katedry w egzaminach państwowych prowadzonych przez Ministerstwo Infrastruktury i w corocznym Sądzie konkursowym o tytuł Krakowskiego Mieszkaniowego Dewelopera Roku oraz Złotego Sokoła. Na specjalności *Strategie rozwoju biznesu*, prowadzonej przez Katedrę Strategii Zarządzania i Rozwoju Organizacji, interesariuszami zewnętrznymi, z którymi podjęto współpracę, są: Tyskie Browary Książęce w Tychach, Fiat Auto Poland FCA Poland w Tychach, Krakowska Spółdzielnia Gastronomiczna w Krakowie, Biuro Projektowania Systemów Komputerowych (BOSC SA.), Krakowski Urząd Pracy. W ramach specjalności *Ekonomia menedżerska* kontynuowano współpracę z: Delante Online Marketing, Edisonda.pl (PR & Marketing Manager), Media Group London, Allani.pl, inFakt.pl, International Coupons S.A.

Zauważalna jest coraz większa aktywność pracowników naukowo-dydaktycznych związana z podejmowaniem bardziej sformalizowanej współpracy z przedsiębiorcami w zakresie wdrażania innowacyjnych form powiązań nauki z biznesem oraz przygotowania programów kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy, np. poprzez realizację wspólnych projektów dydaktycznych. Przykładem jest najnowszy projekt pt.: „Przedsiębiorczość i innowacyjność akademicka - model współpracy uczelni ekonomicznych z pracodawcami”, realizowany przez Katedrę Teorii Ekonomii w ramach programu „Dialog”.

Informacje dotyczące współpracy z interesariuszami są także udokumentowane m.in. w Sprawozdaniu dotyczącym zapewniania jakości kształcenia na kierunku *ekonomia* za rok akademicki 2015/2016, zamieszczonym w Zał. 33 do Raportu Samooceny. W najbliższym czasie przewiduje się zintensyfikowanie działań umożliwiających pozyskanie informacji od studentów pracujących i absolwentów Uczelni w drodze ankietyzacji lub konsultacji (m.in. Akademickie Centrum Kariery, Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości w Krakowie, Biuro Obsługi Niepełnosprawnych) oraz od ich pracodawców i innych podmiotów gospodarczych.

Zespół Oceniający w czasie spotkania z interesariuszami zewnętrznymi miał możliwość dowiedzenia się o wielu formach i przykładach powyższej współpracy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, w tym pracownicy naukowo-dydaktyczni realizujący zajęcia na kierunku *ekonomia*, aktywnie współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym i badawczym oraz z pracodawcami w opracowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, a także w jego realizacji.

Dobre praktyki

Powołanie w 2015 r. Zespołu interesariuszy zewnętrznych ds. analizy, oceny i doskonalenia efektów kształcenia na kierunku *ekonomia*, którego członkowie biorą udział w posiedzeniach Kierunkowego Zespołu Programowo-Dydaktycznego.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział zapewnia studentom kierunku *ekonomia* ofertę kształcenia w językach obcych. W trakcie cyklu kształcenia studenci realizują jeden przedmiot obowiązkowy w języku angielskim. Liczba wykładów w języku obcym oferowanych do wyboru studentom jest relatywnie niewielka. Są to następujące wykłady realizowane na 3, 5 i 6 semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych:

1. Business communication
2. Intercultural communication for business and management
3. Public relations
4. Real estate investment

Ponadto studenci kierunku *ekonomia* mają możliwość wyboru innych przedmiotów w języku angielskim oferowanych np. w ramach kierunku *Międzynarodowe stosunki gospodarcze* i specjalności *International Business*. Są to następujące przedmioty:

a) Przedmioty podstawowe i kierunkowe

1. Basics of Law
2. Business Ethics
3. Business Writing and Communication in English
4. Comparative International Civil and Commercial Law
5. Computer Science
6. Descriptive Statistics
7. International Accounting
8. International Business Management
9. International Economic Comparisons
10. International Economics
11. International Finance
12. International Marketing
13. International Settlements
14. International Transactions
15. Introduction to Management
16. Introduction to the European Union
17. Macroeconomics
18. Mathematics
19. Microeconomics
20. Physical Education
21. Second Foreign Language/Polish for Foreigners*
22. World Economic History

b) Przedmioty specjalnościowe

1. Entrepreneurship in the European Union
2. History of International Relations
3. International Business Negotiations

4. International Market Analysis
5. International Public Policy
6. Research Methods in Business and Economics
7. Sociology of International Relations

c) Przedmioty do wyboru (jeden z 2 do wyboru):

1. American Foreign Policy/British Politics Today
2. Economic Diplomacy/Poland in New Europe: Social and Cultural Transformation
3. Economic Growth and Convergence/Regional and Local Development
4. Economics of European Integration/Economics of International Migrations
5. Global Banking/International Financial Markets and Institutions
6. Human Resource Management/American Culture and Society
7. Industrial Policy and Global Competition/European Union Competition Policy
8. International Investments/Property Investments and Financial Markets
9. International Project Management/Intellectual Property Management
10. International Trade Simulation/European Union Decision-Making Workshop
11. Lobbying in the European Union/European Union Law and Institutions
12. Managerial Accounting/Cost Accounting
13. Principles and Institutions of American Democracy/Contemporary American Democracy and Politics
14. Risk and Insurance in International Business/Managerial Economics
15. Social Security in Europe/Contemporary Management Concepts
16. Total Quality Management in International Business/World Class Manufacturing

Z wykazu lektorów prowadzących zajęcia z języków obcych na ocenianym kierunku, zamieszczonego w załączniku nr 46 do Raportu Samooceny, wynika, że najbardziej popularny jest język angielski, co obrazuje poniższe zestawienie:

Lp.	Język obcy	Liczba lektorów prowadzących zajęcia na kierunku <i>ekonomia</i>
1.	Język angielski	36
2.	Język niemiecki	17
3.	Język francuski	5
4.	Język włoski	5
5.	Język hiszpański	5
6.	Język rosyjski	2
7.	Język chiński	1

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów posiadają kompetencje merytoryczne i dydaktyczne do prowadzenia zajęć w językach obcych. Na kierunku *ekonomia* studiuje 60 studentów obcokrajowców (przeciętnie po 10-15 osób na roku, zarówno na studiach I, jak i II stopnia). Są to głównie obywatele Ukrainy (54) oraz Białorusi (4) i po jednym studencie z Mołdawii i Rumunii.

Pracownicy biorą udział w wymianie międzynarodowej prowadzonej w formie staży, konferencji, sympozjów i konsultacji naukowych, kursów podnoszących znajomość języków obcych oraz współpracy w ramach realizacji wspólnych projektów badawczych o zasięgu międzynarodowym, a także publikowaniu dorobku naukowego w językach obcych (także we współpracy z partnerami zagranicznymi). W roku akademickim 2015/2016 wykładowcy mogli uczestniczyć w programach ERASMUS+ KA103, ERASMUS+ KA107, CEEPUS oraz w stażach naukowych i badawczych, oferowanych w ramach umów podpisanych z partnerami z Rosji (3 uczelnie), Ukrainy (2 uczelnie) i Stanów Zjednoczonych (1 uczelnia) oraz mogli korzystać z wymiany zagranicznej w ramach bezpośrednich wydziałowych i katedralnych umów o wielostronnej współpracy.

W okresie ostatnich 5 lat 50 wykładowców zaangażowanych w prowadzenie zajęć na ocenianym kierunku (przeciętnie 8-12 rocznie) uczestniczyło w wymianie międzynarodowej. Wyjeżdżali oni do uczelni zlokalizowanych w 20 krajach. Największym powodzeniem cieszyły się uczelnie amerykańskie i hiszpańskie. Nauczyciele akademicy uczestniczących w wymianie wyjeżdżali w ramach: programu Erasmus (33), CEEPUS (5), umów wielostronnych (11), STAIR (1). Z kolei z zagranicy przyjechało 21 wykładowców (najwięcej z Ukrainy – 5, Hiszpanii – 4 oraz USA, Niemiec i Turcji – po 2).

Z kolei studenci mogą korzystać z wyjazdów na zagraniczne studia semestralne i roczne, seminaria naukowe, programy letnie, a także uczestniczyć w sympozjach międzynarodowych, wykładach prowadzonych przez profesorów zagranicznych oraz w seminariach z udziałem studentów z uczelni partnerskich. Ponadto studenci kierunku *ekonomia* mogą korzystać z oferowanych przez Uczelnię 13 programów podwójnych dyplomów z uczelniami partnerskimi z Francji, Hiszpanii, Finlandii, Niemiec i Stanów Zjednoczonych. Istotą programów bilateralnych jest to, że po zakończeniu wymiany i spełnieniu wymagań studenci otrzymują poza dyplomem UEK również dyplom uczelni partnerskiej. Ponadto studenci mają również możliwość uczestnictwa w międzynarodowych programach praktyk. Mobilność studentów ocenianego kierunku w okresie 2012-2016 zamyka się liczbą 155 osób (średniorocznie 30 studentów), którzy wyjeżdżali w ramach programu Erasmus (138), programu CEEPUS (4), umów wielostronnych (12), stypendiów Rządu Polskiego (1). Konsekwencją braku specjalności anglojęzycznych jest brak studentów przyjeżdżających na oceniany kierunek.

Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie prowadzi studia również w języku angielskim. Anglojęzyczne ścieżki studiów nie są jednak bezpośrednio związane z ocenianym kierunkiem studiów *ekonomia*, lecz dotyczą specjalności International Business w ramach kierunku *międzynarodowe stosunki gospodarcze*. W przyszłości należałoby rozważyć możliwość wprowadzenia do oferty dydaktycznej specjalności anglojęzycznej. Mogłaby być ona zorganizowana w taki sposób, aby studenci odbywali część zajęć (np. z przedmiotów podstawowych) razem ze studentami innych specjalności anglojęzycznych.

Wśród studentów oferta wyjazdów zagranicznych nie cieszy się zbyt dużym zainteresowaniem, ze względu na problemy z zaliczeniem semestru po powrocie, co według władz Wydziału spowodowane jest różnicami w programach studiów pomiędzy ocenianym kierunkiem, a kierunkiem, na który student wyjeżdża. Ze względu na brak specjalności prowadzonych w językach obcych, brak jest obecnie studentów przyjeżdżających na kierunek.

W trakcie cyklu kształcenia studenci realizują jeden przedmiot obowiązkowy w języku angielskim, a także mają możliwość uczestniczenia w przedmiotach dodatkowych prowadzonych po angielsku. Studenci wyrazili opinię, iż oferta zajęć dodatkowych jest dla nich interesująca i chętnie korzystają z prowadzonych zajęć. Ponadto studenci mogą korzystać z bogatej oferty lektoratów z języków obcych. W ich opinii jakość kształcenia jest na bardzo wysokim poziomie, na studiach pierwszego stopnia realizują 120 godzin dydaktycznych. Grupy lektorskie tworzone są na podstawie wyników testów wstępnych ze znajomości języka.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział podejmuje szereg działań na rzecz poprawy warunków sprzyjających większej niż dotychczas internacjonalizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku *ekonomia*. Celem tych działań jest stwarzanie studentom możliwości efektywnej nauki języków obcych poprzez uruchamianie przedmiotów w języku angielskim. Ponadto Wydział i Uczelnia wspierają międzynarodową mobilność studentów i wykładowców prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku np. w ramach programu Erasmus+ lub innych umów i programów.

Skalę mobilności studentów i kadry akademickiej należy ocenić jako dobrą. Na rzecz umiędzynarodowienia kształcenia aktywnie działa Biuro Programów Zagranicznych oraz Dział Współpracy Międzynarodowej.

Sukcesywne zwiększanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia powinno być wyzwaniem dla władz Wydziału. Konstatacja ta jest tym bardziej zasadna, że Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie współpracuje z aż 193 uczelniami partnerskimi. Doświadczenia płynące z internacjonalizacji procesu kształcenia na innych kierunkach powinny być implementowane także na kierunku *ekonomia*. Internacjonalizacja kształcenia powinna sprzyjać odbywaniu części studiów oraz praktyk za granicą (np. w Niemczech, Wielkiej Brytanii, Francji i Hiszpanii). Powinna również służyć wyposażeniu absolwentów Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych w umiejętności mikro- i makroekonomicznego postrzegania zjawisk i procesów zachodzących w gospodarce oraz w kompetencje preferowane przez współczesnych europejskich pracodawców. Efektywna internacjonalizacja kształcenia powinna oznaczać, że absolwenci kierunku *ekonomia* będą mieli otwartą drogę do zawodowego awansu i pełnienia odpowiedzialnych funkcji w firmach międzynarodowych i instytucjach europejskich.

Studenci ocenianego kierunku stwierdzili, że mają możliwość skorzystania z bogatej oferty wyjazdów zagranicznych na studia oraz praktyki w ramach programu Erasmus+. Co roku z tej możliwości korzysta około 20 studentów ocenianego kierunku. W opinii studentów grupa ta byłaby większa gdyby nie występujące często problemy z zaliczeniem semestru po powrocie do kraju. Studenci wyrażali bardzo pozytywne opinie o poziomie kształcenia języków obcych. Jako duży plus wskazali naukę języków już od pierwszego semestru studiów, całkowity wymiar 120 godzin lektoratów oraz dobór grup lektorskich adekwatnie do umiejętności językowych.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

1. Zwiększenie umiędzynarodowienia i mobilności studentów oraz pracowników a także zintensyfikowanie współpracy z ośrodkami badawczymi z zagranicy.
2. Zmiana procedur dotyczących zaliczania semestru po powrocie z wymiany zagranicznej – zaliczenie całości semestru dla studentów, którzy uczestniczą w wymianach.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa będąca w gestii Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie posiada powierzchnię całkowitą 93 213 m², i użytkową 70 385 m². Obiekty dydaktyczne zlokalizowane są w kampusie głównym przy ul. Rakowickiej 27 (Budynek Główny; Pawilony: A, B, C, D, E, F, G i H; Pawilon Dydaktyczno-Sportowy, w tym także hala sportowa, korty, boisko, siłownia i basen, Budynek Biblioteki; Pawilon Ustronie; Budynek „Księżówka”; Budynek „Stróżówka”) a także przy ul. Rakowickiej 16 oraz przy ul. Sienkiewicza 4 i 5.

Cechą bazy naukowo dydaktycznej są jej olbrzymie zasoby, bardzo dobre oprzyrządowanie i nowoczesne. Zajęcia odbywają się w 284 salach dydaktycznych wyposażonych w sprzęt multimedialny. Są to aule wykładowe, sale ćwiczeniowe, seminaryjne, laboratoria komputerowe i językowe. Sale wyposażone są w nowoczesny sprzęt audio-video (projektory multimedialne, monitory 65") i dostęp do Internetu, klimatyzację, a także odpowiednie nagłośnienie z tzw. mikrofonami krawatowymi. W niektórych pawilonach dydaktycznych zajęcia realizowane są przy wykorzystaniu tablic interaktywnych, tablic magnetycznych i nagłośnienia bezprzewodowego. Oprócz klimatyzacji sale te wyposażone są w system inteligentnej regulacji oświetlenia i automatycznej regulacji żaluzji.

Centrum Informatyki posiada w swoich zasobach 10 laboratoriów z 323 stanowiskami komputerowymi. Centrum zatrudnia 20 administratorów serwerów, programistów i konserwatorów sprzętu. Pracownie komputerowe zajmują dwa piętra jednego z budynków dydaktycznych. Studenci mogą bezpłatnie korzystać z bezprzewodowego dostępu do Internetu, także poza obszarem Uczelni, po wypełnieniu karty rejestracyjnej. Uczelnia zapewnia wszystkim swoim studentom konta na uczelnianych serwerach internetowych. Wypracowane standardy teleinformatyczne umożliwiają studentom kierunku *ekonomia* korzystanie z prezentacji i konspektów w formie elektronicznej, wykładów przystosowanych do nauczania zdalnego oraz programów zainstalowanych w uczelnianej sieci komputerowej. Pracownie komputerowe są systematycznie modernizowane.

Infrastruktura dydaktyczna, mająca zastosowanie do realizacji zajęć na kierunku *ekonomia*, umożliwia wykorzystanie szerokiego spektrum programów komputerowych, do których m.in. należą: Internet (Mozilla Firefox, Gemius Explorer, Google Chrome), Microsoft Office (Excel, Access, PowerPoint), Media (Windows Media Player, Windows Movie Maker), Tools (PDFCreator, Adobe Reader), MsProject, GIMP 2, Hot Potatoes (do tworzenia testów), Comarch Optima (do zarządzania firmą), CDN OPT!MA, SYMFONIA premium (do zarządzania finansami), Statistica. Studenci posiadają dostęp na stronie internetowej Centrum Informatyki do pełnego wykazu programów zainstalowanych w poszczególnych laboratoriach komputerowych.

Istotnym narzędziem procesu dydaktycznego jest platforma elektroniczna UEK Moodle ver.3.1. Funkcjonuje ona od 12 lat i umożliwia realizację kursów internetowych zarówno wspomagających tradycyjne zajęcia, jak i kursy w ramach Blended Learning. Narzędzie to pozwala nie tylko na publikację materiałów dydaktycznych w formie tekstowej, graficznej, animowanej, audio i wideo, ale również umożliwia komunikację ze studentami i ich aktywizację oraz weryfikację osiągniętych efektów kształcenia. Obecnie na e-Platformie działa prawie 7 tys. kursów, natomiast 107 nauczycieli akademickich Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, prowadzących zajęcia na kierunku *ekonomia* aktywnie wykorzystuje narzędzia e-platformy do wspierania tradycyjnych metod i procesów kształcenia. Wśród nich 8 wykładowców posiada certyfikaty uprawniające do prowadzenia e-zajęć w systemie Blended Learning z następujących przedmiotów: makroekonomia, ubezpieczenia gospodarcze, statystyka opisowa, podstawy informatyki. Dodatkowo studenci mogą korzystać z e-lektoratów prowadzonych przez 13 certyfikowanych lektorów Centrum Językowego UEK.

Władze Uczelni i Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych podjęły nie tylko niezbędne, ale również ponadstandardowe, działania w celu zapewnienia wszelkich udogodnień studentom niepełnosprawnym. Są to zarówno ułatwienia natury organizacyjnej i socjalnej, jak i instalacja odpowiednich podjazdów, wind i sanitariatów. Władze Uczelni jako jedne z pierwszych w Polsce podjęły już przed kilkunastoma laty benchmarkingowe rozwiązania umożliwiające naukę studentom niepełnosprawnym na równi z pozostałymi studentami. W tym celu powołano Pełnomocnika Rektora UEK ds. osób niepełnosprawnych oraz Biuro Obsługi Niepełnosprawnych, które prowadzi działania edukacyjne, organizacyjne i architektoniczne.

W opinii studentów, infrastruktura jest odpowiednio przygotowana do prowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku. Studenci mają do dyspozycji nowoczesne sale dydaktyczne odpowiednio wyposażone, w laboratoriach komputerowych dostępne jest specjalistyczne oprogramowanie wykorzystywane w trakcie zajęć praktycznych. Jako dużą niedogodność, studenci wymienili brak klimatyzacji w niektórych salach dydaktycznych, co jest szczególnie uciążliwe pod koniec semestru letniego. Studenci wyrazili bardzo pozytywne opinie dotyczące infrastruktury wykorzystywanej między zajęciami - jako duży plus wymieniono bardzo dużą dostępność automatów z napojami i przekąskami, stołówki i bary, miejsca do nauki i odpoczynku między zajęciami.

Do dyspozycji studentów jest także Pawilon Dydaktyczno-Sportowy, gdzie mogą korzystać z hali sportowej, siłowni oraz krytej pływalni. Na terenie wszystkich budynków dostępny jest bezprzewodowy Internet. Studenci przyznali, iż nie ma problemów z jego działaniem, zasięg dociera do wszystkich miejsc w budynkach dydaktycznych, a jego prędkość pozwalała na swobodną pracę.

Infrastruktura jest w odczuciu studentów dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Do wszystkich budynków jest możliwy wjazd po podjazdach, dostępne są windy oraz przystosowane toalety. Większość pomieszczeń jest ponadto oznaczona tabliczkami z informacjami w alfabecie Braila.

7.2.

Biblioteka Główna UEK została utworzona w 1925 roku. Dysponuje ona bogatym księgozbiorem liczącym:

- 302 000 wol. wydawnictw zwartych,
- 12 000 wol. wydawnictw zwartych (biblioteki zakładowe),
- 52 000 jednostek inwentarzowych czasopism drukowanych,
- 7 000 jednostek zbiorów specjalnych.

W ramach bieżącej prenumeraty dostępnych jest:

- 221 083 e-książek,
- 25 832 e-czasopism,
- 513 tytułów czasopism polskich i zagranicznych.

Zasoby biblioteczne obejmują bogaty zbiór książek, czasopism, dokumentów elektronicznych i specjalistycznych baz danych. Bardzo dobrze korespondują one z potrzebami studentów kierunku *ekonomia*. Biblioteka zapewnia dostęp do 107 bibliograficznych, pełnotekstowych, faktograficznych, statystycznych, multimedialnych baz danych, spośród których najważniejsze i najczęściej wykorzystywane to EBSCOhost, ScienceDirect, Springer Link, Scopus, Wiley Online Library, Web of Science, CEIC Data, Emerald Management eJournal, EMIS Intelligence, Passport GMID, OECD iLibrary, Oxford Journal, Cambridge University Press, Orbis, Thompson Reuters Eicon, IBUK Libra – Nauki Społeczne, e-czasopisma (JSTOR), serwis Inforlex.pl expert, Lex Omega.

Sala katalogowa dysponuje w sumie 289 miejscami do korzystania ze zbiorów bibliotecznych, w tym 35 miejscami dla osób niepełnosprawnych. Biblioteka Główna posiada 167 komputerów, w tym 75 dostępnych dla czytelników i podłączonych do Internetu.

W Bibliotece Głównej UEK znajdują się wydzielone kolekcje specjalne. Są to monografie, czasopisma, opracowania, raporty, statystyki Komisji Europejskiej i światowych instytucji finansowych, takie jak:

- Centrum Dokumentacji Europejskiej (CDE, 1995);
 - Biblioteka Depozytowa Banku Światowego (WB, 1993);
 - Biblioteka Depozytowa Międzynarodowego Funduszu Walutowego (IMF, 2011);
 - Biblioteka Depozytowa Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR, 2005).
- Ponadto ważnym aspektem funkcjonowania biblioteki jest wydawanie trzech baz danych:

- „Dorobek” - dziedzinowej bazy bibliograficzno-pełnotekstowej, która pod koniec 2016 roku liczyła 51 514 dokumentów,
- „Baz Ekon” - indeksującej artykuły z czasopism oraz serii wydawniczych z zakresu nauk ekonomicznych i pokrewnych, która pod koniec 2016 roku zawierała 194 296 rekordów bibliograficznych zarejestrowanych dokumentów oraz 2 321 327 przypisów bibliograficznych z tych dokumentów.
- „Cytowania” - rejestrującej przypisy z artykułów zarejestrowanych w BazEkon. Jest to pierwszy polski indeks cytowań, który powstał w 2011 roku i umożliwia śledzenie cytowalności autorów tekstów.

Reasumując, Zespół Wizytujący PKA stwierdza, że Biblioteka Główna UEK zapewnia studentom kierunku *ekonomia* bardzo dobre warunki dostępu zarówno do tradycyjnych, jak i elektronicznych bogatych zasobów bibliotecznych, w tym o obcojęzycznych.

Studenci ocenianego kierunku wyrazili bardzo pozytywne opinie co do przygotowania biblioteki pod względem miejsca do pracy oraz dostępności książek i czasopism. Jako duży plus wyróżnili dostępność podręczników i zbiorów zadań wykorzystywanych na zajęciach. Studenci przyznali, iż w bibliotece dostępne są wszystkie tytuły z zakresu literatury obowiązkowej, a także literatury uzupełniającej wymienionej w sylabusach. Prowadzony jest systematyczny przegląd sylabusów w celu przygotowania listy literatury obowiązkowej i zakupu nowych pozycji, które nie znajdują się jeszcze na stanie biblioteki. Biblioteka umożliwia studentom przeglądanie katalogu i wypożyczanie książek i czasopism przez Internet. Dodatkowo studenci mogą korzystać z dostępu do ponad 100 baz danych. Studenci mogą korzystać z czytelni z miejscami do pracy samodzielnej oraz specjalnie przygotowanej czytelni czasopism. W bibliotece przygotowane są także miejsca dla studentów niepełnosprawnych oraz specjalistyczny sprzęt dla studentów niewidomych i niedowidzących.

7.3.

Władze Wydziału zadeklarowały, że prowadzą stały monitoring warunków, w jakich przebiega proces dydaktyczny. Działania te służą zarówno identyfikacji pojawiających się zagrożeń, jak i optymalizacji infrastruktury dydaktycznej i naukowej, którą Wydział dysponuje.

Jedną z ośmiu procedur monitorowania i doskonalenia programów kształcenia na kierunkach realizowanych na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, wymienionych w załączniku 43 do Raportu Samooceny, jest „procedura monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów”, która wymienia 13 czynności podejmowanych na rzecz ustawicznego podnoszenia jakości warunków lokalowych, w których odbywa się kształcenie akademickie. Wymieniono wśród nich między innymi:

- pozyskiwanie informacji o stanie infrastruktury dydaktycznej;
- sprawdzanie dostępu studentów do biblioteki i czytelni oraz stanowisk komputerowych;
- monitorowanie działań na rzecz studentów niepełnosprawnych;
- pozyskiwanie opinii studentów na temat obsługi administracyjnej.

Kwestie związane z potrzebami modernizacji bazy materialno-technicznej Uczelni, w tym aktualizacją zasobów bibliotecznych Uczelni są przedmiotem posiedzeń Rady Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Rady Bibliotecznej, Centrum e-learningu i Biura Osób Niepełnosprawnych. Również studenci, poprzez swoich reprezentantów w Parlamencie Studenckim, mogą partycypować w tych pracach i zgłaszać zapotrzebowanie w zakresie doskonalenia infrastruktury dydaktyczno-naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni.

Reasumując, infrastruktura Wydziału jest systematycznie powiększana i modernizowana. Doskonałym tego przykładem jest niedawno oddany do użytku Pawilon G, w

którym zajęcia dydaktyczne odbywają się w komfortowych warunkach oraz pawilon dydaktyczno – sportowy, jakiego pozzazdrościć mogą nawet studenci uczelni sportowych.

Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA mają oni wpływ na działania władz Wydziału z zakresu unowocześniania bazy dydaktycznej. Studenci na bieżąco monitorują i doskonalą infrastrukturę dydaktyczną i naukową oraz system biblioteczno-informacyjny i zasoby edukacyjne, a także za pośrednictwem Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dokonują corocznej oceny w tym zakresie. Wyniki monitoringu są rozpatrywane na Radzie Wydziału oraz służą działaniom doskonalącym podejmowanym we współpracy z jednostkami organizacyjnymi Uczelni. W opinii studentów zgłaszane przez nich propozycje zmian i modernizacji rozpatrywane są pozytywnie, a infrastruktura modernizowana jest według ich potrzeb. Jako przykład podali stałe poprawianie wyposażenia budynków dydaktycznych w miejscach dostępnych dla studentów między zajęciami m.in. w pufy do wypoczynku i szafki na bagaż, ponadto wskazano wydłużenie godzin pracy biblioteki w trakcie sesji do godziny 22.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia dysponuje nowoczesną infrastrukturą dydaktyczną i naukową, umożliwiającą realizację programu kształcenia i osiągnięcie przez studentów, w tym również studentów niepełnosprawnych, zakładanych efektów kształcenia. Studenci ocenianego kierunku studiów *ekonomia* posiadają także pełen dostęp do nowoczesnej bazy materialno-technicznej (biblioteka i czytelnia, laboratoria komputerowe, platforma e-learnigowa, dostęp do Internetu przez wi-fi, baza socjalna i gastronomiczna), która gwarantuje możliwość realizacji zadań wynikających z programu studiów. Bardzo wysoko należy ocenić standardy infrastruktury, która jest wykorzystywana przez kadrę akademicką w prowadzeniu badań naukowych. Katedry są wyposażane w nowoczesny sprzęt komputerowy z oprogramowaniem oraz sprzęt multimedialny.

Zdaniem studentów Uczelnia dysponuje infrastrukturą profesjonalnie dostosowaną do potrzeb ocenianego kierunku studiów. Studenci mają do dyspozycji odpowiednio wyposażone sale dydaktyczne, w tym laboratoria komputerowe ze specjalistycznym oprogramowaniem. Studenci są zadowoleni z infrastruktury, jako jej plusy wskazując dobrze wyposażone sale oraz miejsca do pracy i wypoczynku między zajęciami. Jako pewną niedogodność wskazali brak klimatyzacji w niektórych salach dydaktycznych. Studenci mogą korzystać z pawilonu dydaktyczno-sportowego, w którym mają do dyspozycji siłownię, halę sportową i krytą pływalnię. Wszystkie budynki są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, w udogodnienia takie jak podjazdy, windy, toalety, miejsca parkingowe czy oznaczenie pokoi i sal alfabetem Braila. Biblioteka zawiera wszystkie pozycje bibliograficzne literatury obowiązkowej i uzupełniającej podanej w sylabusach. Biblioteka umożliwia studentom korzystanie z zasobów w wolnym dostępie, samodzielnej lub grupowej pracy, także przy komputerach i wypożyczanie zasobów zgromadzonych w magazynie. W opinii studentów zasoby biblioteczne są dla nich wystarczające, w razie potrzeby mają oni możliwość zamówienia brakujących tytułów.

Dobre praktyki

1. Działania na rzecz niesienia pomocy niepełnosprawnym studentom. W 2003 r. powołano Pełnomocnika Rektora UEK ds. osób niepełnosprawnych, który inicjuje i koordynuje działania Uczelni na rzecz osób dotkniętych jakąkolwiek formą niepełnosprawności (osoby niedosłyszające, niedowidzące, osoby z niesprawnością ruchową, osoby z zaburzeniami emocjonalnymi i inne). Z kolei, eliminacją barier w dostępie do edukacji zajmuje się Biuro Obsługi Niepełnosprawnych (BON), które przy współpracy Pełnomocnika Rektora UEK ds.

osób niepełnosprawnych, władz Uczelni i Wydziału prowadzi działania edukacyjne, organizacyjne, architektoniczne i świadomościowe.

Wśród całego szeregu działań, których szczytnym celem jest ograniczanie skutków niepełnosprawności w procesie studiowania należy wymienić:

- szkolenia o charakterze uświadamiającym społeczność akademicką (np. w ramach Krakowskich Dni Integracji) o potrzebach osób z niepełnosprawnościami wzrokowymi, ruchowymi i innymi;
- organizację lektoratów dla studentów z zaburzeniami wzroku i słuchu;
- organizację zajęć sportowych dla osób niepełnosprawnych ruchowo;
- wydawanie gazety „Krakowski Semestralnik Studentów Niepełnosprawnych” oraz „Biuletynu BON UEK” przesyłanego w wersji elektronicznej do pracowników oraz studentów niepełnosprawnych;
- montaż w 2016 roku w budynku Biblioteki nowoczesnej windy, która jest przystosowana do przewozu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich i informuje głosowo o aktualnej lokalizacji,
- obsługę biblioteczną studentów niepełnosprawnych poza kolejnością oraz możliwość upoważnienia przez nich innego studenta do odbierania wypożyczonych woluminów w ich imieniu.

2. Za dobrą praktykę należy uznać model funkcjonowania Biblioteki Głównej UEK i czytelní. Dyrekcji i personelowi bibliotecznemu udało się wypracować model obsługi czytelników, w którym potrzeby i preferencje studentów inspiracją do optymalizacji pracy i tworzenia standardów obsługi czytelników, które mogą stanowić wzorzec dla innych bibliotek. W efekcie pomieszczenia biblioteczne tętnią życiem i często zdarza się, że w czytelní brakuje wonnych miejsc, o czym informuje odpowiednia kartka na drzwiach wejściowych. Ponadto dużym zainteresowaniem cieszy się moduł zapewniający dostęp do zdigitalizowanych podręczników. Wypracowano również skuteczne mechanizmy motywowania czytelników do zwracania wcześniej wypożyczonych książek. Przetrzymywanie książek skutkuje blokadą dostępu do baz danych spoza Kampusu UEK oraz uniemożliwia wypożyczanie nowych pozycji. W czasie sesji egzaminacyjnych godziny pracy biblioteki wydłużane są do godz. 22.00, co jest również oryginalnym prostudenckim rozwiązaniem. Przytoczone rozwiązania mogą stanowić wzorzec dla innych bibliotek akademickich.

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA uczelnia zapewnia im kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia. Studenci mogą liczyć na wsparcie ze strony kadry naukowo-dydaktycznej, poprzez bezpośredni kontakt w trakcie zajęć, na konsultacjach, poprzez kontakt zdalny poprzez pocztę elektroniczną oraz e-konsultacje. Studenci wyrazili bardzo pozytywne opinie co do zaangażowania nauczycieli akademickich zarówno w trakcie zajęć, jak i na konsultacjach czy przy pracach kół naukowych. Studenci przedstawili również przykłady wsparcia nauczycieli w pomocy studentom w

odnalezieniu pracy w lokalnych firmach, związanej z ich kierunkiem studiów. Studenci są zapoznawani przez prowadzących z sylabusami na pierwszych zajęciach w semestrze, ponadto są one dostępne poprzez system Wirtualny Dziekanat. Studenci wyrazili pozytywne zdanie na temat przydatności i opracowania sylabusów, w których odnajdują niezbędne informacje dotyczące modułu kształcenia.

Dla najlepszych studentów przygotowano możliwość studiowania według Wydziałowej Indywidualnej Ścieżki Edukacyjnej. W ramach WISE studenci otrzymują indywidualną opiekę tutora, ma możliwość indywidualizacji ścieżki kształcenia poprzez wybór przedmiotów z wszystkich kierunków prowadzonych na wydziale na podstawie swoich zainteresowań, a ponadto realizują specjalnie przygotowane zajęcia prowadzone przez tutorów, które mają ich przygotować do wejścia na rynek pracy, a także uczą się sztuki argumentacji, badania tematów, doskonalą swoje umiejętności dyskusji i prezentacji. Studenci wyrazili bardzo duże zadowolenie z przygotowanej możliwości indywidualizacji kształcenia oraz z bardzo ciekawych zajęć dodatkowych realizowanych przez tutorów, a także wsparcia udzielanego im w trakcie realizacji WISE.

Uczelnia zapewnia kompleksowe wsparcie osobom niepełnosprawnym poprzez indywidualizację procesu kształcenia na podstawie potrzeb studentów, pomoc tłumacza języka migowego, wsparcie asystenta dydaktycznego, adaptację materiałów dydaktycznych, dostęp do specjalistycznego sprzętu i oprogramowania, dostosowanie zajęć z wychowania fizycznego, udział w specjalnej sekcji AZS, a także dodatkowe konsultacje. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych podejmuje także działania mające na celu integrację studentów z niepełnosprawnościami oraz realizuje szkolenia dla studentów i kadry mające na celu lepsze zrozumienie potrzeb osób niepełnosprawnych uczestniczących w procesie kształcenia.

Akademickie Centrum Kariery podejmuje szereg działań mających na celu zdobywanie przez studentów doświadczenia zawodowego, zdobywanie kompetencji przydatnych w pracy zawodowej oraz wspiera studentów przy wejściu na rynek pracy umożliwiając studentom odbycie dodatkowych praktyk i staży. ACK prowadzi bazę praktyk, w której znajduje się obecnie ponad 2000 ofert, studenci mogą zapoznać się z nimi zdalnie za pośrednictwem katalogu na stronie centrum. Po zalogowaniu do systemu, mogą skorzystać m.in. z kreatora CV oraz przygotować niezbędne dokumenty aplikacyjne i przesłać je do wybranej firmy. Studenci ocenianego kierunku wyrazili opinię, iż baza praktyk jest pierwszym miejscem, w którym poszukują miejsca praktyk lub stażu, system jest intuicyjny w obsłudze, oferty są atrakcyjne i niejednokrotnie dostępne tylko dla studentów uczelni. Akademickie Centrum Kariery organizuje praktyczne szkolenia i warsztaty z pracodawcami, w których studenci bardzo chętnie biorą udział, ponadto co roku odbywają się Targi Pracy, na których pojawia się ponad 60 pracodawców. Szczególnie docenianym przez studentów wydarzeniem są „4 sfery kariery”, gdzie studenci mają możliwość porozmawiać z pracodawcami i poznać ich aktualne oferty pracy, skonsultować swoje CV i list motywacyjny z specjalistami ds. rekrutacji największych firm, wziąć udział w bezpłatnych certyfikowanych kursach i warsztatach oraz dowiedzieć się jak dzięki wolontariatowi zbudować swoją pozycję na rynku pracy.

Studenci mają możliwość ubiegać się o wszystkie stypendia wymienione w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W opinii studentów, system przyznawania stypendiów jest im znany, mają dostęp do regulaminu przyznawania pomocy materialnej, wysokość stypendiów jest zadowalająca, a wypłaty realizowane są bez opóźnień. Dodatkową formą wsparcia finansowego jest stypendium im. Księcia Aleksandra Lubomirskiego - wsparcie materialne niezamożnych osób, w tym w szczególności sierot oraz pochodzenia polskiego mieszkańców dawnych kresów wschodnich Rzeczypospolitej.

Na wydziale aktywnie działa Studencka Rada Wydziału oraz koła naukowe. Ich przedstawiciele wyrazili bardzo pozytywne opinie co do wsparcia i współpracy z władzami uczelni, kadrą naukowo-dydaktyczną oraz administracją. Studenci realizują szereg projektów i

wydarzeń, uczestniczą w konferencjach naukowych, biorą udział w badaniach naukowych oraz wydają własne publikacje. Przedstawiciele kół naukowych i samorządu studenckiego podali wiele przykładów wsparcia jakie otrzymują z strony uczelni przy swojej działalności. Jako najważniejsze wymienili wsparcie merytoryczne przy prowadzonych projektach i badaniach naukowych, a także wsparcie finansowe ich działalności. Jako niezwykle istotny element studenci wyróżnili swobodę w podziale środków na działalność kół naukowych oraz system dofinansowań na podstawie składanych wniosków.

8.2.

System opieki, wsparcia i motywowania studentów ocenianego kierunku podlega rozwojowi i doskonaleniu poprzez cykliczne ankiety i spotkania z studentami, szkolenia dla pracowników administracyjnych i nauczycieli akademickich. Wynikiem tych działań są m.in. zmiany w ofercie dydaktycznej, zmiany godzin pacy biblioteki w trakcie sesji egzaminacyjnej czy wprowadzenie modułu technologia pracy umysłowej na studiach wyższych, którego celem będzie ułatwienie studentom I roku przystosowania się do studiów, zapoznanie z metodami i technikami uczenia się, wystąpień referatowych, udziału w dyskusji, pisania prac, stwarzając warunki na uzyskiwanie optymalnych efektów studiowania. Przedstawiciele samorządu studentów w trakcie spotkania z ZO PKA przyznali, że w trakcie posiedzeń komisji zapewniania jakości kształcenia i rady wydziału przedstawiają bieżące opinie i wnioski, które następnie są rozpatrywane. W ich opinii władze wydziału bardzo przychylnie podchodzą do ich propozycji zmian.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia zapewnia studentom pełne i kompleksowe wsparcie w trakcie procesu kształcenia. Studenci mogą liczyć na zaangażowanie kadry naukowo-dydaktycznej oraz wspierającej, których pomoc została wyróżniona przez studentów. Studenci wyrazili opinie, iż nauczyciele są dla nich dostępni w trakcie zajęć, konsultacji oraz w dodatkowych terminach, nie ma też problemu z kontaktem zdalnym, telefonicznym lub mailowym. Wielokrotnie wskazywano jako bardzo pozytywne działanie, zaangażowanie prowadzących w pomoc studentom w odnalezieniu pracy w firmach, w których mają kontakty.

Najlepsi studenci mogą realizować studia na Wydziałowej Indywidualnej Ścieżce Edukacyjnej, specjalnym zindywidualizowanym toku kształcenia dla wybitnych studentów. Każdy student w trakcie kształcenia na WISE otrzymuje opiekę tutora, ma możliwość wybierania przedmiotów według zainteresowań, ze wszystkich dostępnych na wydziale, a ponadto realizuje specjalnie przygotowane zajęcia prowadzone przez tutorów, które mają ich przygotować do wejścia na rynek pracy. Studenci wyrazili bardzo duże zadowolenie z tej formy indywidualizacji toku studiów.

Uczelnia zapewnia kompleksowe wsparcie osobom niepełnosprawnym. Całość infrastruktury, w tym biblioteka są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych z różnymi problemami. Osoby niepełnosprawne mogą liczyć na pomoc Biura ds. Osób Niepełnosprawnych, które pomaga na każdym etapie kształcenia, a także udziela wsparcia w postaci: indywidualizacji procesu kształcenia na podstawie potrzeb studentów, pomocy tłumacza języka migowego, wsparcia asystenta dydaktycznego, adaptacji materiałów dydaktycznych, dostępu do specjalistycznego sprzętu i oprogramowania, dostosowania zajęć z wychowania fizycznego, udziału w specjalnej sekcji AZS.

Akademickie Centrum Kariery podejmuje szereg działań mających na celu aktywizację studentów w celu zdobywania kompetencji niezbędnych na rynku pracy oraz pośredniczy i pomaga w pozyskiwaniu praktyk i staży dla studentów. Prowadzona jest baza praktyk zawierająca ponad 2000 pozycji. Studenci stwierdzili, iż baza praktyk jest pierwszym miejscem gdzie poszukują pracy wakacyjnej lub stałej. Ponadto studenci mogą skorzystać z kreator CV

i wsparcia w przygotowaniu dokumentów rekrutacyjnych. Dla studentów organizowane są różne wydarzenia, takie jak: targi pracy, szkolenia i wykłady z pracodawcami, doradztwo zawodowe oraz wyjątkowo chwalone przez studentów wydarzenie „4 sfery kariery” na którym obecni są przedstawiciele działów rekrutacji największych firm i wspomagają studentów w przygotowaniu do rozmowy rekrutacyjnej, wskazują jak zbudować dobre CV i list motywacyjny, a także przedstawiają wszelkie możliwości zdobywania doświadczenia zawodowego, nawet w postaci wolontariatu.

Studenci mają dostęp do wszystkich form pomocy materialnej wymienionych w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Dodatkową formą wsparcia finansowego jest stypendium im. Księcia Aleksandra Lubomirskiego - wsparcie materialne niezamożnych osób, w tym w szczególności sierot oraz pochodzenia polskiego mieszkańców dawnych kresów wschodnich Rzeczypospolitej. W opinii studentów, system przyznawania stypendiów jest im znany, mają dostęp do regulaminu przyznawania pomocy materialnej, wysokość stypendiów jest zadowalająca, a wypłaty realizowane są bez opóźnień.

Na wydziale prężnie działają koła naukowe oraz wydziałowy samorząd studencki. Przedstawiciele organizacji studenckiej przedstawili informacje, iż otrzymują kompleksową pomoc z strony uczelni w swojej działalności. Mogą liczyć na wsparcie merytoryczne i finansowe przy prowadzonej przez nich działalności naukowej i organizacyjnej. Jako niezwykle istotny element wsparcia ich działalności wskazali możliwość decydowania o podziale środków dla organizacji studenckich na podstawie programu dofinansowań w oparciu o wnioski składane do samorządu studenckiego.

System opieki i wsparcia jest stale monitorowany i rozwijany. Udział w tym procesie mają studenci, którzy mogą się wypowiedzieć poprzez ankiety lub na specjalnie organizowanych spotkaniach. Wynikiem działań doskonalących są zmiany dokonywane m.in. w programie studiów, zmiana godzin pracy biblioteki, czy wprowadzenie modułu „Technologia pracy umysłowej na studiach wyższych”, który ma być pomocny studentom pierwszego roku.

Dobre praktyki

- WISE – Wydziałowa Indywidualna Ścieżka Edukacyjna.
- Działania podejmowane na rzecz studentów niepełnosprawnych, kompleksowe wsparcie w procesie kształcenia, działania mające na celu uświadamianie studentów i pracowników co do potrzeb studentów niepełnosprawnych.
- Baza ofert praktyk i staży oraz system rekrutacji wraz z kreatorem CV dla studentów.
- 4 sfery kariery – projekt Akademickiego Centrum Kariery.

System finansowania działalności organizacji studenckich w oparciu o środki rozdzielane przez samorząd studencki na podstawie składanych wniosków.

Zalecenia

brak

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Określenie kompetencji społecznych w procesie kształcenia	Od 2011 r. w UEK obowiązują Krajowe Ramy Kwalifikacji, w których jednym z trzech elementów są kompetencje społeczne. Nauczyciele akademicki odpowiedzialni za karty przedmiotów wprowadzają metody dydaktyczne i treści kształcenia, które pozwalają na kształtowanie kompetencji społecznych, realizowanych w ramach danego przedmiotu

	zgodnie z kierunkowymi efektami kształcenia. Obejmują one: rozwój świadomości konieczności dalszego ustawicznego uczenia się oraz inspirowania innych i organizowania procesu uczenia się, postawy intelektualnej otwartości, zdolności krytycznego ustosunkowania się, formułowania własnej opinii. Kompetencje społeczne są składową oceny końcowej. Są one weryfikowane w pracach etapowych i podczas egzaminów.
Dostosowanie zaliczania praktyki do kierunku	Uchwała Senatu nr 45/2011 z dnia 5.12.2011 r. przyznała Radom Wydziału kompetencje w zakresie podejmowania decyzji odnoszącej się do realizowania praktyk zawodowych dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie przedłożenia raportu z przebiegu studenckiej praktyki zawodowej, względnie zatrudnienia w firmie o profilu zgodnym z kierunkiem studiów i/lub specjalności. Od 2012 r. na wszystkich kierunkach studiów I stopnia realizowanych na Wydziale wprowadzono obowiązek zaliczenia praktyki w ramach obu trybów studiów.
Dostosowanie tematyki prac dyplomowych do ocenianego kierunku oraz modyfikacja formularza dotyczącego sporządzania recenzji tych prac	Dziekan zalecił cykliczny przegląd prac dyplomowych i recenzji. Prodziekani pełniący funkcję przewodniczących komisji egzaminu dyplomowego (licencjackiego lub magisterskiego) dokonują na bieżąco kontroli przedstawionych recenzji, jak również pracy dyplomowej i zgłaszają swoje uwagi w tym zakresie. Ponadto Przewodnicząca Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dokonuje przeglądu losowo wybranych prac dyplomowych i recenzji opracowanych do nich. Uwagi są prezentowane przez Dziekana na posiedzeniu Rady Wydziału, jak również podczas spotkań Zespołów Programowo-Dydaktycznych powołanych dla poszczególnych kierunków prowadzonych na WEiSM. Tematyka prac jest związana z kierunkiem i specjalnością studiów. Prace spełniają wymogi stawiane pracom dyplomowym na WEiSM. Formularz recenzji był przedmiotem analizy na posiedzeniu Komisji Senackiej ds. Dydaktyki i dokonano zmiany w zakresie oceny części empirycznej pracy.
Doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Uchwałą Senatu z nr 22/2012 z 17.09.2012 r. powołano Uczelniany system ds. jakości kształcenia, w skład, którego wchodzi Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Zadaniem Zespołu jest monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia na kierunkach na Wydziale. Zrealizowane działania za okres 2012/13-2015/16 zostały wyszczególnione na stronie internetowej Wydziału w zakładce System zapewniania jakości kształcenia.